



SERVIS KATALOĞU

# diesel LDA 75 serisi

LDA

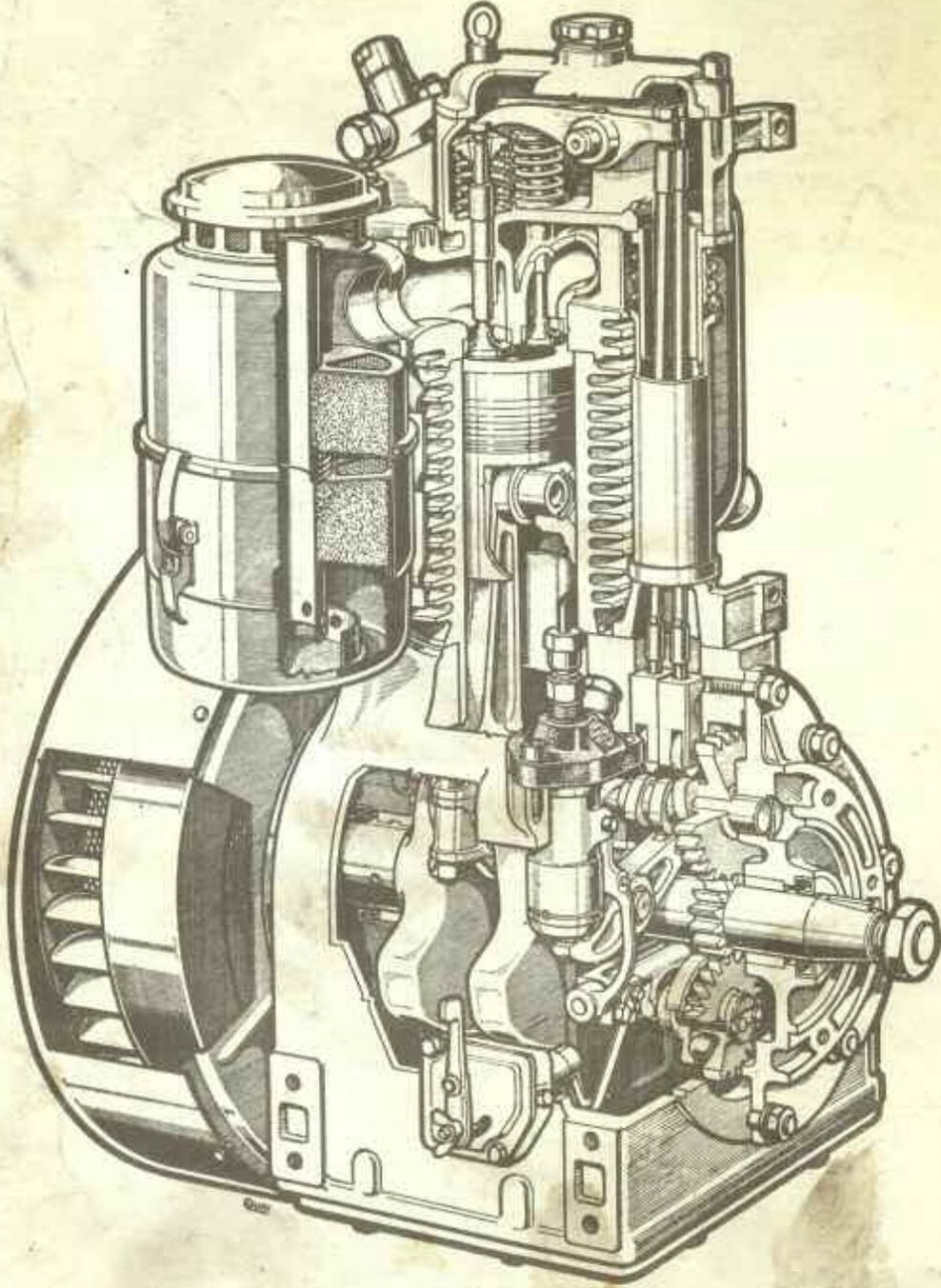
75  
80  
450X  
451  
510

1976 BASKISI





LDA 75 SERİSİ



LDA 75 Motorları kesidi



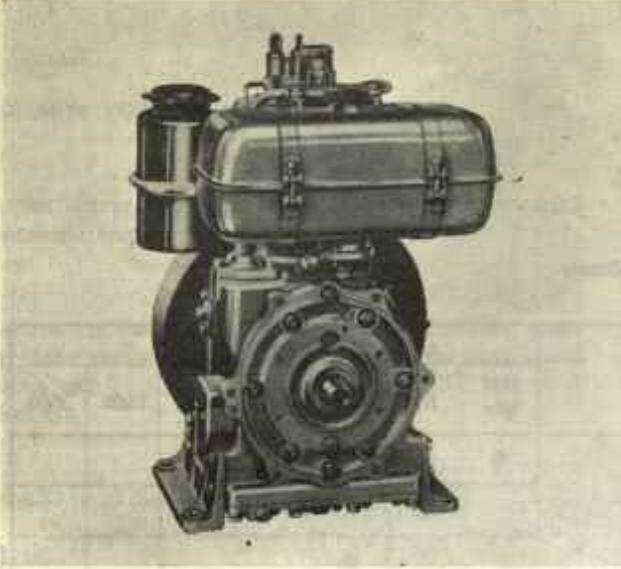
**SULTAN  
DENİZCİLİK**

Atatürk Oto San. Sit. 2. Kısım 21. Sokak  
No: 700 Beşiktaş / İSTANBUL  
Tel: 226 54 71 - 226 54 72 Fax: 328 08 05  
11251 / 1 2616

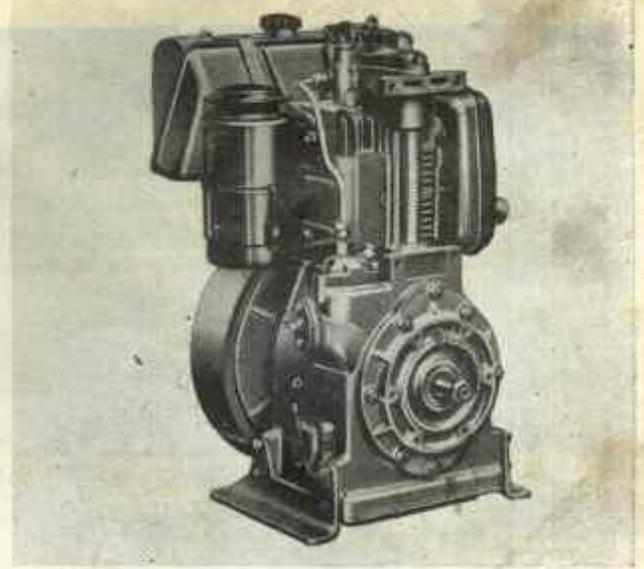


# SERVİS KATALOĞU

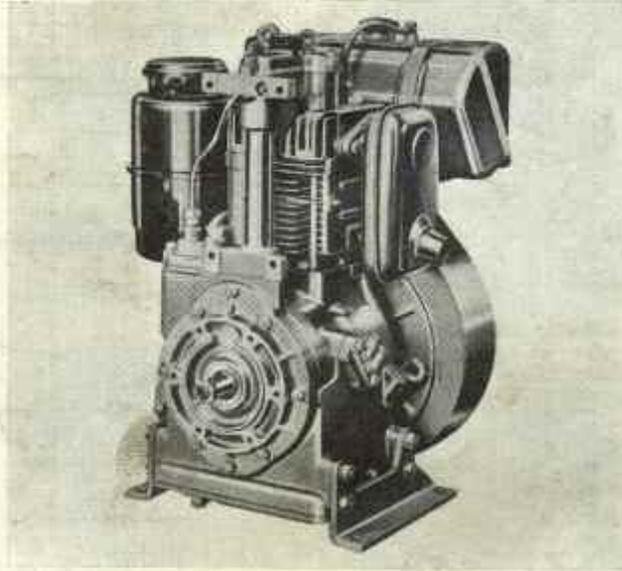
## I - ÖZELLİKLER



LDA 75



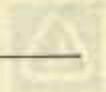
LDA 80-450-451



LDA 510

Motor Tipi	Silindir Sayısı	Silindir kutusu mm	Strok mm	Silindir Hacmi $Cm^3$	Güç (*) (DİN)		Devir Dakika	Tork max	Ağırlık				
					6270	70020			End-otomatv				
LDAL 75	1	75	80	353	7	7.5	2200	1.7/1500	54	57			
LDA 75					4.5	3000	2.0/2200						
LDA 80		80		402	8	8.5	3000	2.3/1800					
LDAL 80					6	2200	2.1/1600						
LDAL 80 SİN		85		454	90	9	10	3000			2.9/1700		
LDA 450						10	11					3.0/2000	
LDA 451													
LDA 510													

(\*) DİN 6270 Ağır Daimi yük (NB) DİN 70020 Otomatik güç (N) Aksi bildirilmediği takdirde tamir usulleri sarideki bütün motorlar için aynıdır.



## II. - Kullanma Talimatı

Yapılacak iş	Bakılacak yer	Saatte Bir						
		Her gün	50	100	300	1000	1500	3000
Temizleyin	Hava filtresi	•						
	Karter Havalandırma subapı (x)		•					
	Kafa ve gövde kanatçıkları (x)			•				
	Yakıt Deposu					•		
	Enjektör				•			
Bakın	Seviyeler	Hava filtresi yağı	•					
		Karter yağı	•					
		Akü Elektroliti		•				
	Yakıt Rekorlarının sıkılması				•			
	Subap ve külbütör boşlukları				•			
	Enjektör ölçülmesi				•			
Değiştirin	Yağ	Hava filtresi (xx) / (xxx)		•				
		Karter (xxx)			•			
	Filtre	Yakıt				•		
		Yağ (varıse)				•		
Revizyon	Kısmi (xxxx)					•		
	Genel						•	

(x) Normal şartlarda çalışmada her gün

(xx) Çok tozlu ve kötü şartlarda çalışmada her 4-5 saatte  
(xxx) 0 derecenin altında HD serisinden SAE 10 W, 0-20°  
de SAE 20 W, 20° den yukarı SAE 40

(xxxx) Silindir, Sekmanlar, Supap yatakları, Supap yayları,  
Supap yuvaları, kafa ve silindir kurumlarının temizlenmesi ile Enjektör pompası ve Enjektör bakımını ihtiva eder.

## Yakıt deposu

LDA 75	5.3 Litre
LDA 80-450-451-510	5.5 "
Karter. Bütün Tipler	1.65 "
Hava filtresi	
LDA 75-80-450-451	0.2 "
LDA 510	0.3 "



## SERVİS KATALOĞU

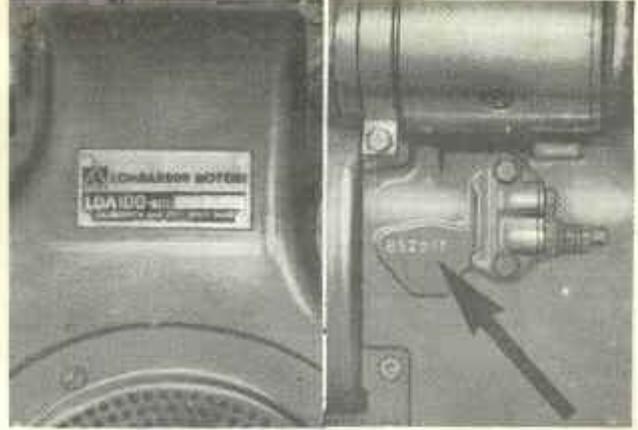
### III. SÖKME KURALLARI

#### MOTORUN YERLEŞTİRİLMESİ

Motoru egzost tarafındaki ayak deliklerinden civatalar vasıtasıyla tezgâha bağlayın

Motorun tipi havalandırma sacı üzerindeki plâkada yazılıdır. Motor numarası gövdede egzost tarafında kazılı olarak yer almıştır.

(Şek. 1)



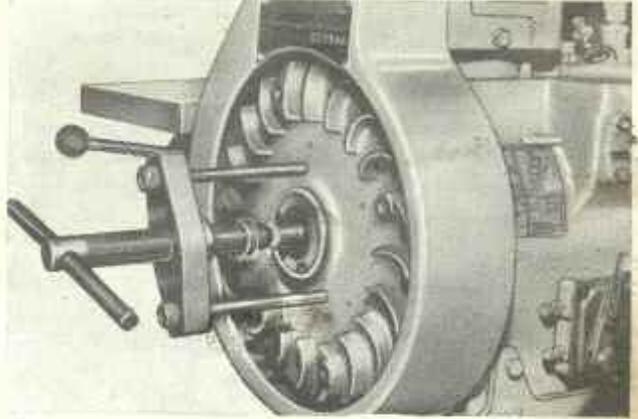
Şek. 1

#### SÖKME

Yakıt deposu, susturucu, filtre ilk hareket kashağını ve volan muhafaza sacını sökün.

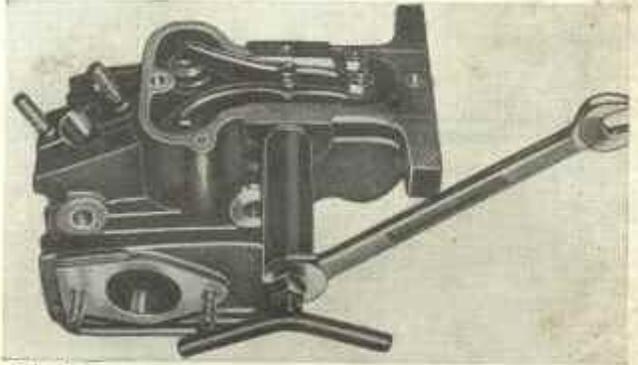
Volan muhafaza sacını sökerken, referans işaretlerini kaybetmemek için volan üzerine şeklini işaretleyin. Sökme işinde hasara meydan vermemek için aşağıdaki özel takımları kullanın.

R 271 - 3595 - 28 Volan Çektirmesi volan somunu sol dişlidir.



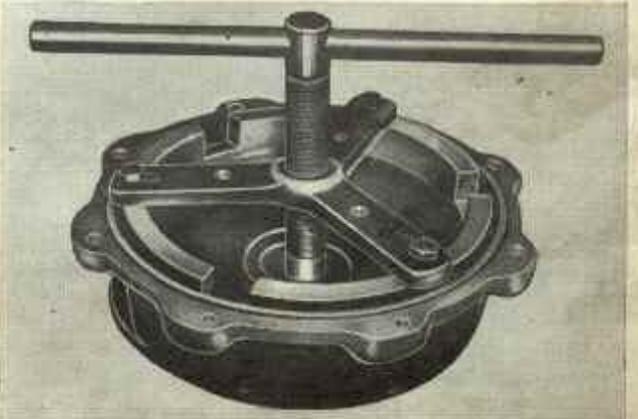
Şek. 2

Külbütör Milli çektirmesi 7276 - 3595 - 40 Çektirme uygulanmadan evvel, külbütör milli tesbit vidasını gevşetin.



Şek. 3

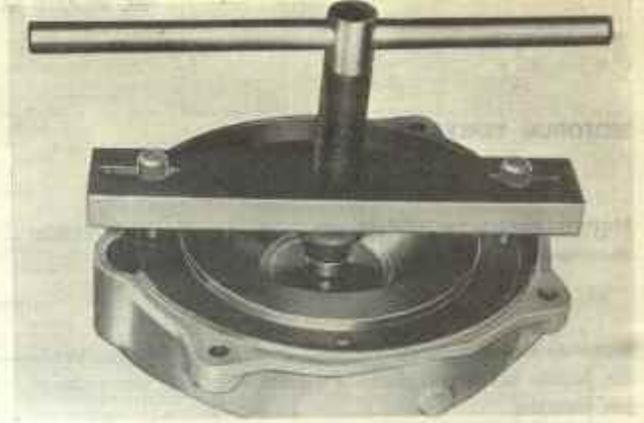
Debrlyaj kampanası çektirmesi 7070 - 3595 - 43



Şek. 3a

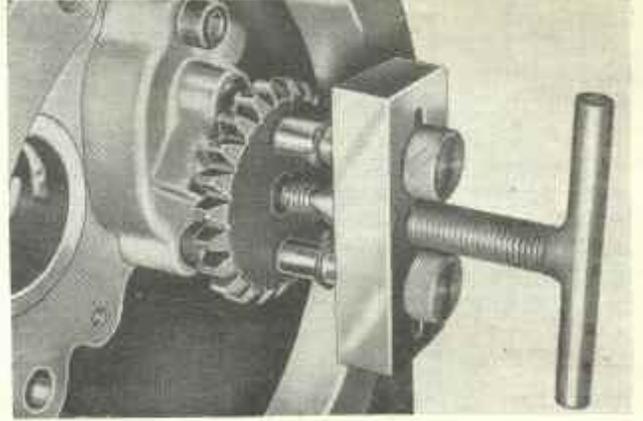


Debriyaj Çektirmesi 7271 - 3595 - 28 Universal



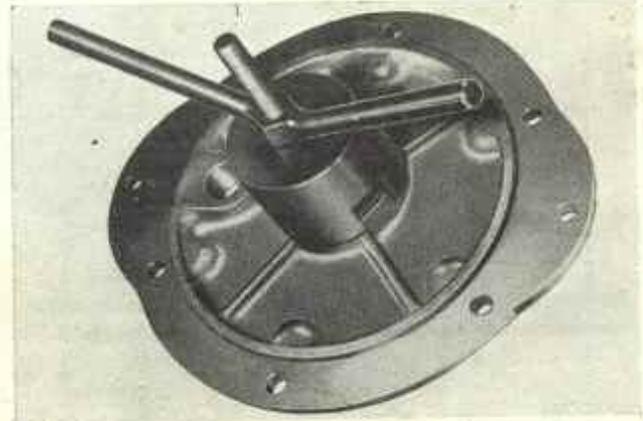
Şek. 3b

Yağ pompası dişli çektirmesi 7276 - 3595 - 35 dişliyi, milli veya gövde dayanına yüzeyini deforme etmemek için çekiçle vurmadan sökün.



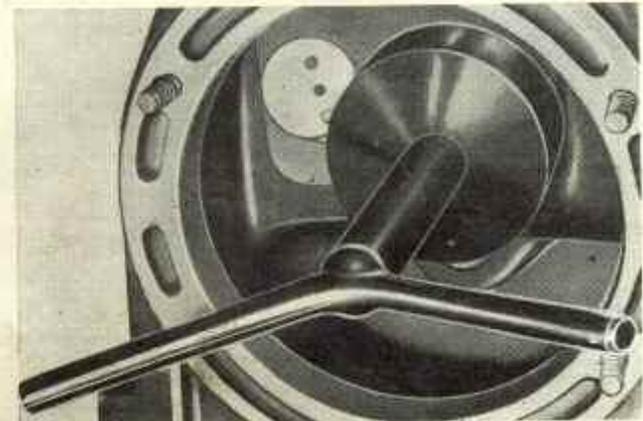
Şek. 4

Endüstriyel tip motorlarda gövde kapağı çektirmesi 7070-3595-46



Şek. 5

Volan tarafı orta yatak çektirmesi 7270-3995-08



Şek. 6

Gövde ile volan tarafı kapağı arası contalarının kalınlığı krank milinin eksenele boşluğunu meydana getirir.



## SUBAP YUVA VE YATAK KONTROLU

### IV - TAMİR KONTROL VE DEĞERLER

#### SİLİNDİR KAFASI

Silindir kafasını sıcak iken sökmeyin aksi halde deforme olur.

Kurumları temizleyin.

Conta öngörülmediği takdirde silindir kenarı ile kafa yüzeyini beraber taşıyın. 0.20-0.30 mm. den fazla olmayan deformasyonlar için kafayı silindire subap alıştırma macunu ile alıştırın, sonra gaz yağı ile yıkayın ve tazyikli hava ile kurutun.

Şek 8 Sübap, yatak, yuva ölçüleri

#### DEKOMPRESYON KOLU

Marş motorlu motorlar için külbütör kapakları üzerine bir dekompresyon kolu konulması öngörülmüştür. Kapak contasının, kalınlığı dekompresyon kolunun vazife görmesi için icabeden toleransları ayarlar.

#### SÜBAPLAR, SÜBAP YUVALARI VE SÜBAP YATAKLARI.

Metal bir fırça ile kurumları temizledikten sonra sübapları kontrol edin.

Eğer sübap başları deforme olmuş, çatlak ve yıpranmış ise değiştirin.

Hafif yıpranmış olanları tekrar, kullanabilmek için 45 derece ile subap taşlamada düzeltin.

#### YATAK YUVA VE SÜBAP KONTROLÜ, (mm. OLARAK)

Ölçü	Nominal	Limit
A	7.03-7.032	0.15 (Boşluk)
B	6.98-7.00	
C	0.60-0.80	0.20
D	1.40-1.60	2.50
S	1.40-1.60	0.00

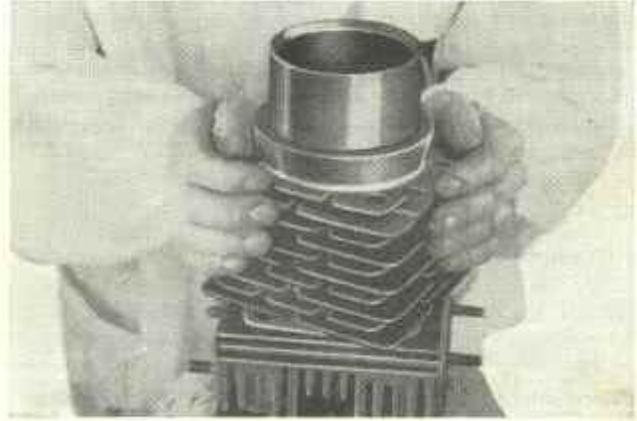
#### SÜBAP YUVA VE YATAK KONTROLÜ

Yatakların içlerinin tamamen çiziksiz ve kurumsuz olmasına dikkat edin. Metal fırça ve benzinle temizliği yapın ve yukarıki tablodaki ölçülere göre boşluğu kontrol edin. Yatak dış çapları 0,5 mm. olan büyük boy yatak ile değiştirilebilir. Şu hususlara dikkat edin.

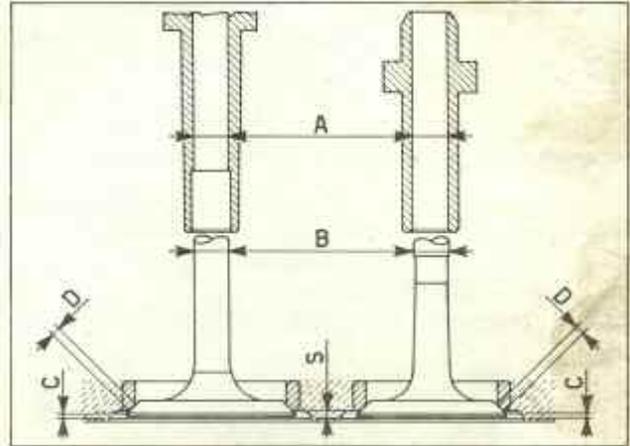
- 1- Kafa yüzeyi tarafından bir zımba ile yıpranmış yatakları çıkarın.
- 2- Kafadaki yerlerini raybalayın.
- 3- Yuvalarına göre büyük boy yatakların dış çaplarını 0.05-0.06 mm. den fazla olarak tornaLAYIN.
- 4- Silindir kafasını fırında 160-180 derecede ısıtın.
- 5- Yatakları pres veya maçata ile yerine çakın
- 6- Sübapları takın ve yatak içinde rahat hareket etmesini kontrol edin.
- 7- 45 derece,  $\varnothing$  / 37-39 mm. sap 7 mm. normal freze ile sübap yuvalarını aşağıdaki ölçülerde frezeleyin :

Sübap yuvalarının çapları, (mm.) :

motor	Emme	Egzost
LDA 75/80	27	23
LDA 450/451/510	30	26



Şek. 7 Kafanın silindire oturtulması



Sek. 8



Şek. 9 Sübap yataklarının takılması



Yuvaları frezeleyin ve hafif çizikler için bile sübapları taşıyın. Yuvalarda sübapları alıştırma macunu ile alıştırın

Eğer frezeleme işlemi aşırı bir sübap boşluğuna sebep oluyorsa veya oturma yüzeyi genişliği (D, Şekil 8) 2.5 mm yi geçiyorsa, yuvayı aşağıdaki şekilde değiştirin:

- 2-3 mm. lik bir matkap ucu ile yuvanın bazı noktalarında birkaç delik açın, ve kesme işini yuvaya zarar vermeden bir keski ile devam edin.

- Yuvayı çıkarın.  
- 160 - 180 santigrat derecede kafayı ısıtın.  
- Yuvayı bir tampon veya kullanılmış sübap ile takın.  
Bu işlemi bir rektifiye atölyesinde yaptırmanızı tavsiye ederiz.  
Sübap ve yuvaların taşlanması veya değiştirilmesi daima alıştırma gerektirir.

## SÜBAP YAYLARI

Yayların hasarlı olup olmadıklarını veya elastikliklerini kaybedip kaybetmediklerini kontrol edin.  
Serbest yükseklik 44. 0-45.6 mm. (H, Şek. 11) olmalıdır. 30 Kg. lık bir yük altında yükseklik 25.2 mm. olmalıdır. Eğer yükseklikler bu ölçüden daha az ise yayları değiştirin.

## KARTER HAVALANDIRMA TAPASI

Karter havalandırma sübabı yağ girişi tapasının bir parçasıdır, ayrılmaz. Komple tapayı gaza batırın ve hava ile kurutun. Pulun rahatça hareket etmesine ve yağ geçesinin hasar görmemiş olmasına dikkat edin.

Şek. 11 Yay yüksekliği kontrolü ve karter havalandırma tapası.

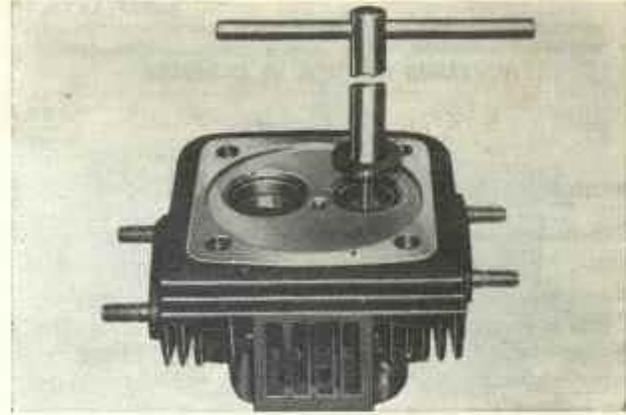
## İTİCİ VE İTME ÇUBUĞU

İtici rulmanların kayganlığını kontrol edin, mil üzerindeki boşluk 0.1 mm. yi geçmemelidir. İtici birbiri arasında değiştirilmez. (Montaj bahsine bakın) İtme çubukları dik olmalıdır, bundan başka uçlarının ve muhafaza borularının aşınmamış olması gerekir.

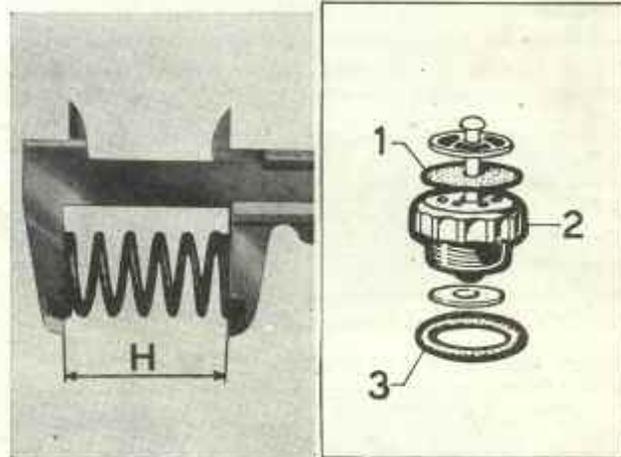
## KÜLBÜTÖR DÜZENİ (PIYANOLAR)

Külbütör mili ile kafadaki oturma yerlerinde boşluk olmasına dikkat edin. Montajda 0.04 - 0.06 mm. boşluk normaldir. Montajda külbütör mili ile piyano yatakları arasındaki boşluk 0.03 - 0.06 mm. olmalıdır. 0.1 mm. den fazla bir boşluk görülürse mili ve piyanoları değiştirmelidir. Normal motorlarda silindir kafasının yağlanması yağ buharıyla olur.

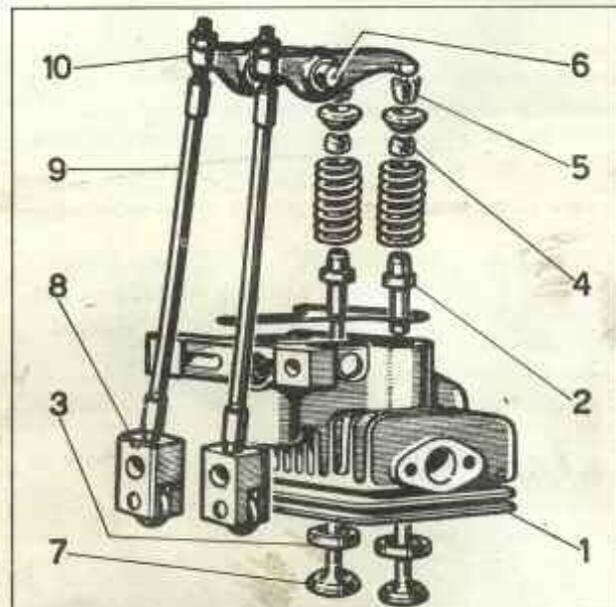
1- Kafa, 2- yataklar 3- yuvalar 4- yağ keçeleri 5. yarım tırnaklar 6- Külbütör mili, 7- sübaplar, 8- iticiler, 9- itme çubuğu, 10- piyanolar



Şek. 10 Sübap yuvaları frezelemesi



Şek. 11 külbütör ve iticiler.



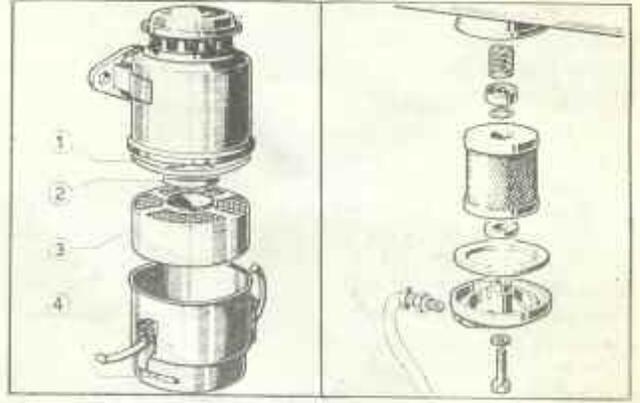
Şek. 12'nin parçaları :



## FİLTRELER

### Hava filtresi:

Sökün ve eğer bozulmuşsa (O ring (1) ve lastik bileziği değiştirin (2), Şek. 13. Kafa bağlama flanşının deforme olmamasına ve kaynak yerlerinde çatlaklar bulunmamasına dikkat edin. Filtre elemanını (3) benzin veya tiner içinde yıkayın, eğer metal örgüler tıkanmış veya yırtılmışsa değiştirin. Taşı gazla temizleyin ve işaretli seviyesine kadar temiz yağ ile doldurun (4). Çok tozlu yerlerde çalışacak motorlar için özel büyük kapasiteli filtreler veya istek üzere takılan siklonik ön filtreler lüzucludur.



Şek. 13 Hava ve yakıt filtresi

### Yakıt Filtresi

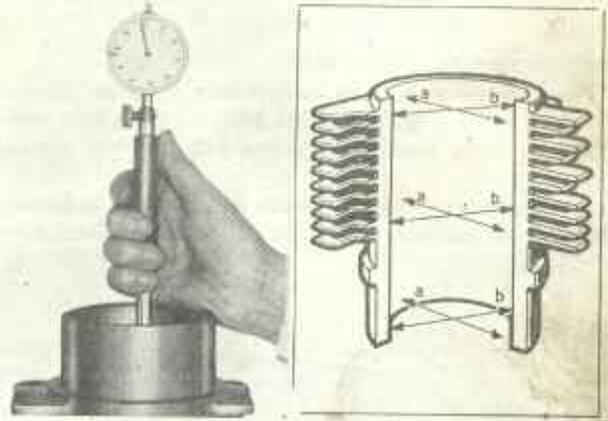
Depodan filtre kartuşunu çıkarın. Eğer tıkanmış veya zedelenmişse contaları ile birlikte değiştirin. Yakıt deposunun içini temizleyin.

### SİLİNDİR

Üç ayrı yükseklikte, birbirlerine dikey olan iki (a, b) iç çapı bir komparatör ile kontrol edin (Şek. 14).

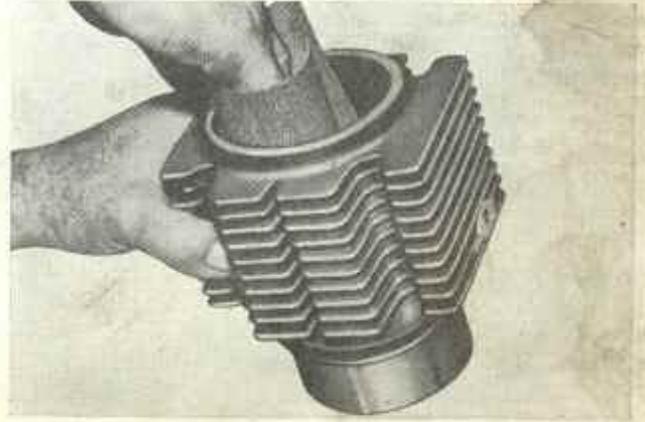
Silindir çapları, mm.: + 0,5 + 1,0 a-b Çapları

Motor	Nominal	I. Büyük boy	II. Büyük boy	Fark
LDA 75	75.0-75.02	75.5-75.52	76.0-76.02	0.02-0.05
LDA 80	80.0-80.02	80.5-80.52	81.0-81.02	0.02-0.05
LDA 450	85.0-85.02	85.5-85.52	86.0-86.02	0.02-0.05
LDA 451	" " "	" " "	" " "	" " "
LDA 510	" " "	" " "	" " "	" " "



Şek. 14 Silindirin kontrolü

Eğer kullanılmış silindirin çapı nominal ölçüleri 0.10 mm. yi geçmiyorsa veya yüzeyde hafif çizikler varsa segmanları değiştirin. Bu durumda, silindirin içini 80-100 kumluk zımpara vasıtasıyla (mazota batırılmış) helezonî hareketlerle, pürüzler gidene kadar tarayın. (Şek. 15). (Çapraz çizgi yapacak şekilde)

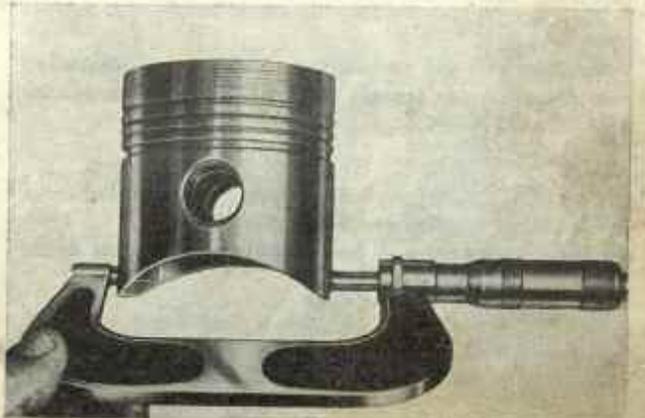


Şek. 15 silindir pürüzlerinin temizlenmesi

Çizikler, ovalleşme, veya 0.10 mm.'den fazla silindir aşınması olduğunda rektifiye ettirin ve tabelada görülen büyük boy segman ve pistonları takın.

### PISTON VE SEGMANLAR

Piston pimine dik olarak tabandan 2 mm. yükseklikte piston çapını ölçün. Azami yıpranma 0.05 mm. dir. Piston pimine dikey aks üzerinde piston ile silindir arasındaki 0.15 mm. den fazla bir boşluk için silindiri rektifiye edin ve büyük boy piston ve segmanları takın. Öngörülen büyük boylar : + 0.5, + 1.0 mm.



Şek. 16 Pistonun ölçülmesi

Piston pimi deliğinin 0.10 mm.'den fazla ovalleşmiş olmamasına dikkat edin, aksi halde pistonu ve piston pimini değiştirin.



Segmanları uygun penslerle sökün ve piston segman kanallarında meydana gelen birikintileri temizleyin. Segmanları, silindire tam olarak uymasını kontrol edin, ve uçlar arasındaki mesafeyi ölçün.

Kompresyon segmanı 0.30 - 0.45 mm.  
Yağ segmanı 0.25 - 0.40 mm.

Lüzum hâsıl olursa uçları taşıyın. Boşluklarda segmanların rahat hareket etmelerine dikkat edin ve filer ile boşluğu dikey olarak ölçün eğer şu ölçülerden fazla ise piston ve segmanları değiştirin:

I.cü Kompresyon segmanı	A	0.22 mm.
II.cü " segmanı	B	0.17 mm.
III.cü " segmanı	C	0.12 mm.
Yağ segmanı	D	0.12 mm.

### PİSTON PİMİ VE PİSTON KOLU

Piston piminin çiziksiz ve yıpranmamış olmasına dikkat edin aksi halde değiştirin. Piston pimi ve piston kolu yatak çaplarını ölçün, montajda boşluğun 0.02 - 0.03 mm. olmasına dikkat edin.

Eğer boşluk 0.07 mm.yi geçiyorsa iki parçayı da değiştirin. Piston kolu yatak akslarının paralel olmasına dikkat edin

Piston piminin ucundan eğilme 0.05 mm.yi geçmemelidir. Hafif deformasyonları bir pres altında kademeli kuvvet kullanarak düzeltin.

### VOLAN

Eğer konik delik veya kama yuvası deforme olmuşsa volanı değiştirin.

### KRANK MILİ

#### Temizlik

A ve B tapasını çıkarın (Şek. 19), krankı benzin veya solvent içine daldırın.

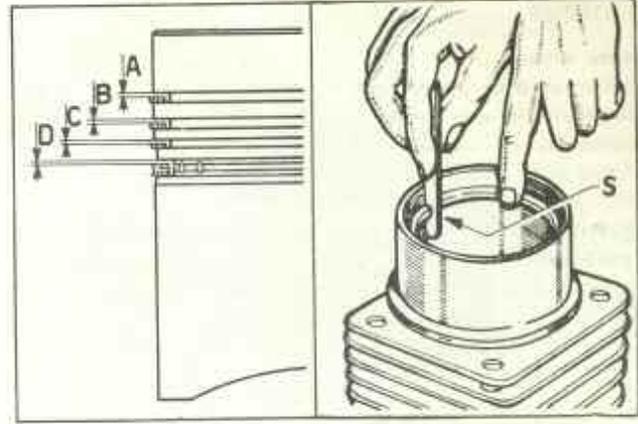
Metal bir uç ile yağ santrüföjü ve borularındaki birikintileri temizleyin. Boruları kapatın ve yazıklıl hava ile sızmağını kontrol edin.

#### Kontrol

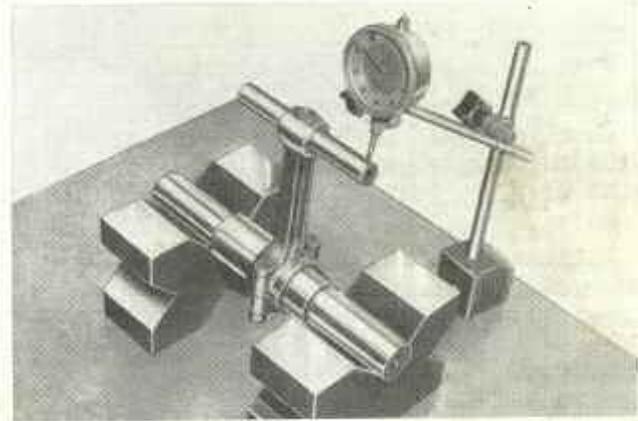
Milin çatlak olmamasına dikkat edin, aksi halde değiştirin, krank dişlisi milin bir parçasıdır. (Şek20)

Dişlerin yıpranmamış ve hasar görmemiş olmasına dikkat edin.

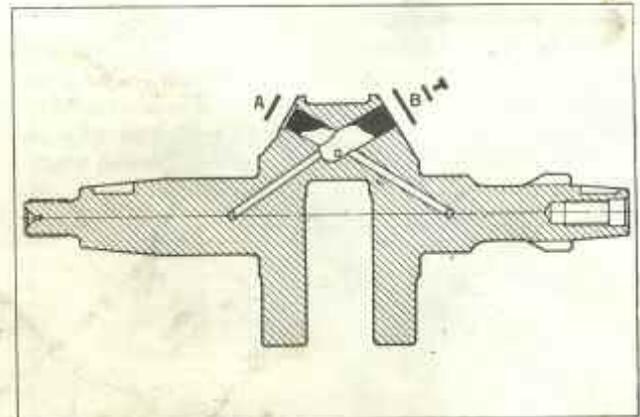
Krank pimi çiziksiz ve yıpranmamış olmalıdır. Çok hafif çizikler ince kumlu karborandum ile giderilir ve aynı cins zımpara bezi ile işlem tamamlanır.



Şek. 17 Segmanların kontrolü



Şek. 18 Biyel kolu yatakları Paralellliği



Şek. 19 Krank mili yağ Kanallarının temizliği



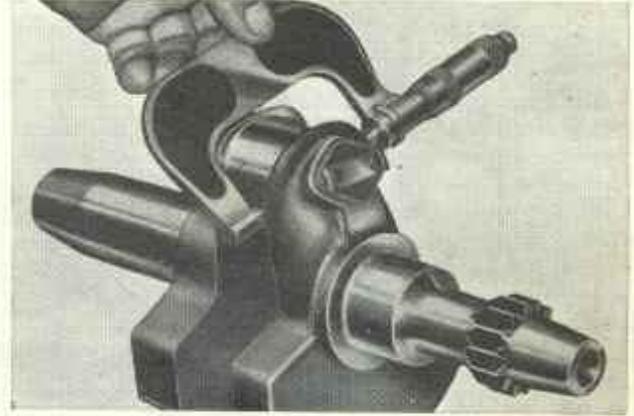
## SERVİS KATALOĞU

Mikrometre ile iki dikey yönde krank mili ve pimi çapını ölçün. Eğer aşınma 0.10 mm.yi geçiyorsa taşıyın ve tabelâ da görülen küçük boy yatakları takın.

Piston kolu yatakları, alt ölçü değerleri (mm. olarak)

Biyel yatağı	Krank Ø pimi çapı	Mil yatağı boşluğu	
		MONTAJ da	aşınma sınırı
Nominal	41.987-42.000	0.030-0.065	0.10
I - Kü. boy 0.25	41.737-41.750	0.030-0.065	0.10
II - Kü. boy 0.50	41.487-41.500	0.030-0.065	0.10

Piston kolu yatakları astarlı olduğundan herhangi bir düzeltme istemez. Ana yatak mili, alt ölçü değerleri (mm. olarak.)

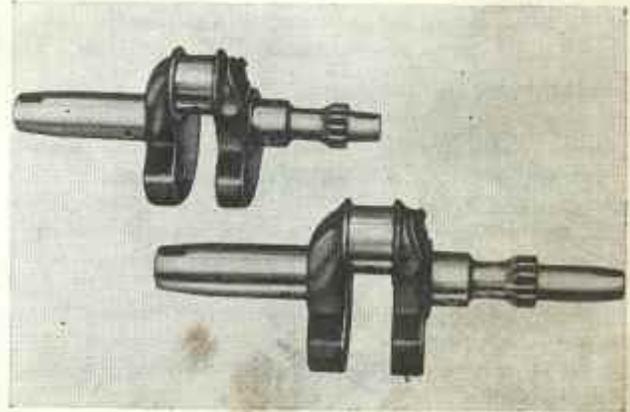


Şek. 20 Krank mili kontrolü

Ana yatak	Ø mil (Krank) çapı		Bosluk Montaj da aşınma sınırı
		Volan tarafı	
Nominal	41.99-42.00	39.99-40.00	0.04-0.06 0.10
I. Küçük boy 0.50	41.49-41.50	39.49-39.50	0.04-0.06 0.10
II. Küçük boy 1.00	40.99-41.50	38.99-39.00	0.04-0.06 0.10

Ana yatağın yalnızca tek küçük boy ölçüsü - 1.00 mm. dir. Montajdan sonra milin yeni alt ölçüsüne göre yatakları işleyin. Yeni yatakları presle yerine yerleştirdikten sonra milin yeni alt ölçülerine göre yatakları işleyin.

Dış yağ filtreli gövde yatakları normal gövdeninkilerden, yağ geliş borusunun yerleştirilmesi bakımından farklıdır. Çok ince tanelli bir zımpara ile yağ keçeleri etrafındaki çizikler giderilir. Böylelikle shaftın dönüş yönü aksine helikonlar meydana gelecektir. Yağ keçesini değiştirin. Sola dönüşlü motorların yağ keçeleri normal motorlarınkinden değişik olduğundan parça kataloğuna müracaat ediniz.



Şek. 21 otomotiv ve endüstriyel Krank mili

Krankın volan tarafı taşlandığında meydana gelebilecek yüzeydeki çatlakları kontrol edin. R: 2.9-3.1 mm. çaplı mil üzerindeki delikleri taşıyın ve iç çapı 0.5 mm. küçük boy bir yağ keçesi takın. Endüstriyel motorların ikinci bir motor çıkış krank başı yatağı vardır.

Krankın baş taraftaki milinin çapı 29.99-30.00 mm. dir. Ve taşlanamaz.

(Şek. 21 aşağıda) Eğer 0.10 mm. den fazla yıpranmış ise krank milini değiştirin.

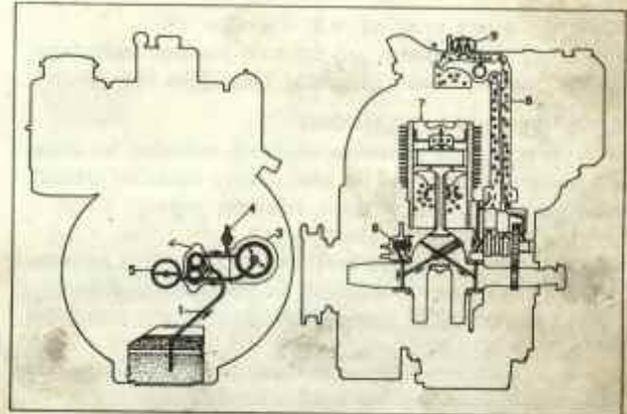
### EKZANTİRİK MİLİ

Ekzantirik mil başları, kamlar veya dişli aşırı derecede yıpranmışsa egzantirik milini değiştirin. Hafif çizikler karborondum ile giderilebilir.

### YAĞLAMA DEVRESİ

22.no.lu şeklin parçaları :

1- Emme borusu, 2- Yağ pompası, 3- filtre(öngörülüyse), 4. Basınç düzenleyici 5- Krank mili 6- Ayarlayıcı sübap 7- Silindir, 8- Külbütör düzeni yağlanması, 9- Karter havalandırma tapası.

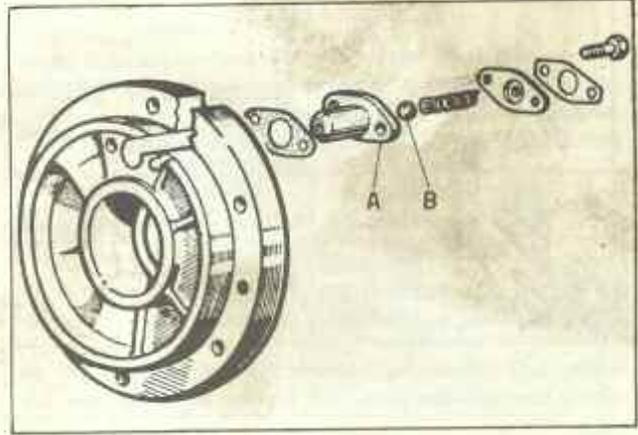


Şek. 22 yağlama devresi



## LDA 75 SERİSİ

Yağlama dişli pompa ile tazyiklidir.  
Gövdenin dışındaki kartuşlu filtre istek üzerine takılır.  
Yağ filtresiz motorlar için takılma deliğinin kapatılması için bir flanş öngörülmüştür. Gövdede yağ taşıyan boruları ve kanalları temizleyin ve kontrol edin.  
Contayı ve yağ emme borusu keçesini değiştirin. Volan yan dayanağında basıncı ayarlayan sübabı kontrol edin. Eğer yıpranmış veya çizilmiş ise yuvayı A ve bilyayı B değiştirin.  
Monte edilmiş motorda sıcakta yağ basıncı :  
2.5 - 4.0 kg/cm tam gaz  
0.5 - 1.0 kg/cm rölantide



Şek. 23 Basıncı ayarlayıcı sübab

Eğer bundan az ise, yağ pompasını veya sübabı değiştirin, veya bütün yağlama devresini kontrol edin.

### YAĞ POMPASI

7276 - 3595 - 35 çektirmesi ile yağ dişlisini sökün ve dişleri yıpranmış ise değiştirin. Sökmeden ve yıkamadan sonra dişliler ile pompa gövdesi arasındaki boşluğun 0.15 mm.yi geçmemesine dikkat edin. (Şek.24) Kumanda milinin rahatlıkla, 0.15 mm.yi geçmeyen bir aksiyel boşlukla dönmesi gerekir. Aksi halde yıpranan parçaları veya bütün pompayı değiştirin.

Pompayı gövdeye monte etmek için dayanma yüzeyine ince bir tabaka yağ sürün.

Emme borusundaki sızıntıların kontrolü montaj bahsinde anlatılmıştır.



Şek. 24 Yağ pompası kontrolü

3000d/dk. da yağ sevki 5.7 - 6.31 lt/dk. dir  
Sola dönüşlü motorların yağ pompası standart motorlarınkinden farklıdır. Bunun için parça kataloğuna baş vurunuz.

### ENJEKTÖR POMPA KÜLBÜTÖRÜ

Enjektör pompanın çalışması eksantrik milinden hareketin kol tarafından iletilmesi ile olur. Temas noktaları çizildiği veya yıprandığı takdirde veya rulmanın boşluğu 0.2mm.yi aşıyorsa kolu değiştirin (Şek.25)

Mil ile külbütör kolu arasındaki boşluk 0.10 mm.yi aşıyorsa mil üzerindeki işaretlere dikkat ederek bunları değiştirin. İşaret basılmış miller aynı şekilde işaretlenmiş olan diğer millerle değiştirilir.

Gövdenin veya milin değişmesi halinde montaj bölümünde anlatıldığı gibi enjeksiyon ayarını kontrol edin.



Şek. 25 Külbütör kolu ile enjektör pompasının çalışması

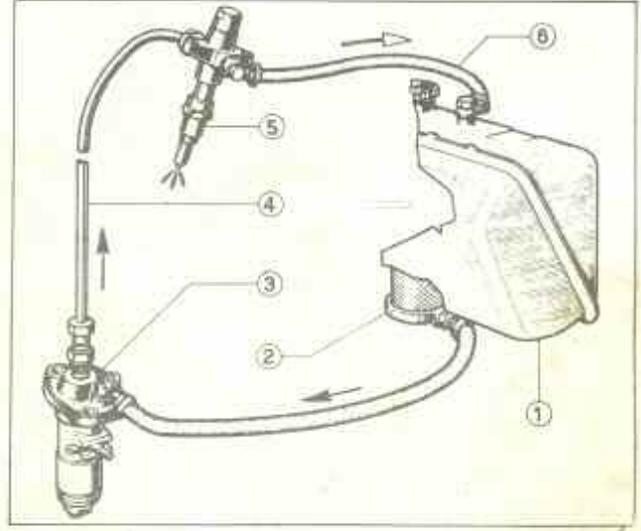


Yakıt deposundan filtre edilmiş olarak çıkan yakıt, pompa ya, buradan da enjektöre yüksek basınç altında gelir. Uygulanma tiplerine göre, motorlara değişik tip, pozisyon ve kapasiteli yakıt depoları öngörülmüştür. Bu konuda parça kataloğuna müracaat edin. İstek üzerine yağ pompası mili üzerine bir eksantrik iticisi ile harekete geçen ikmal pompası takılabilir. Ancak ikmal pompasının takılabilmesi için delikleri olan özel gövde kullanılmalıdır.

Şek. 26'nın parçaları :

1- Yakıt deposu, 2- Filtre, 3- Enjeksiyon pompası, 4- Sevk borusu, 5- Enjektör, 6- Taşma borusu.

Sayfanın en altındaki tabelâda Lombardini'de kullanılan enjeksiyon malzemelerinin, diğer imalatçılarınkine tekâül eden kod numaralarını bulacaksınız.



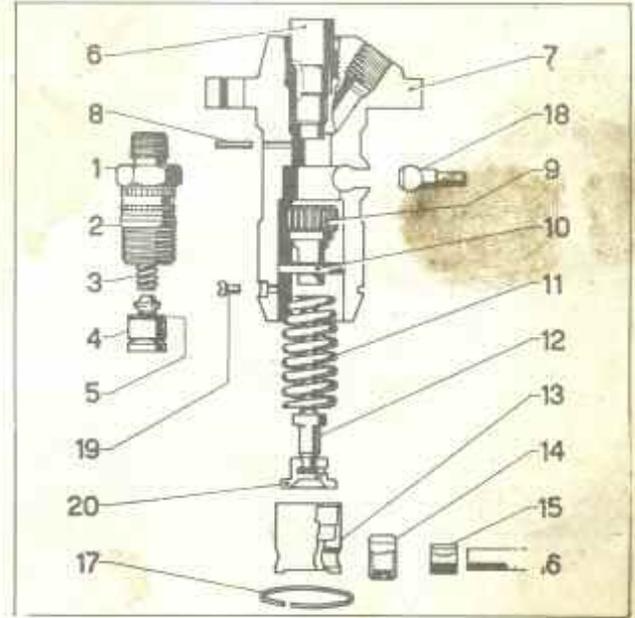
Şek. 26 Yakıt sistemi

## ENJEKTÖR POMPASI BOSCH TİPİ

Enjeksiyon sisteminde pompalama storku sabittir. Dikey olarak gövdede bir yuvaya yerleştirilmiştir. Eksantrik mill ve külbütör vasıtasıyla hareket ettirilir. Motor yağı püskürtülmesiyle yağlama işlemi yapılır.

27 no'lu şekildeki parçalar:

1- Yollama rakoru, 2- Lâstik conta, 3- Sübap yayı, 4- Yollama sulubası, 5- Conta, 6- Pompa elemanı, 7- Pompa gövdesi, 8- Yön tesbit pimi, 9- Küçük dişli, 10- Üst tutucu, 11- Yay, 12- Piston, 13- İtici gövdesi, 14- Dış rulman, 15- Rulman, 16-Mil, 17- İtici tutma halkası, 18- Kramayer, 19- Tutma pimi, 20- Alt tutucu.



Şek. 27 Enjektör pompası

Enjeksiyon malzemeleri mukayese tablosu

Motor	Marka	Enj. Pompa	Pompa elemanı	Sevk Sübabı	Sübap Yayı	Enjektör	Enjektör kütüğü
LDA 450	BOSCH	PFR1K 70/395/2	EPPK221S6Z	EPVE235P8Z	WSF10P342X	DLLA 1605378	KBL76S12014



## Pompanın Kontrolü

Şekil. 28 Pompa ve pompa sübabının kontrolü

Pompanın kontrolüne başlarken, yakıt filtresinin mazot borularının tıkanmamış olmalarına, mazot devrelerinde ve depoda su bulunmadığına emin olmak için bakılmalı ve eğer böyle bir durum varsa temizlenmelidir. Eğer lüzum görüyorsanız pompayı test düzenine sıkıca bağladıktan sonra aşağıdaki gibi kontrol edin.

### 1) Rekorların muayenesi

a) Pompa giriş çıkış borularını bağlayın ve rekorlarını iyice silin.

b) Pompaya yakıt verin ve çalıştırın. Her hangi bir sızıntı varsa icabeden conta veya rekoru değiştirin.

2) Pompa elemanı muayenesi: Bu test, değişik devirlerde pompadan çıkan yakıtın azami basıncını gösterir.

a) cm kare 600 kg basıncı gösterebilecek bir manometreyi emniyet valfi ile beraber pompa çıkışına bağlayın.

b) Kramayer'i orta vaziyete ayarlayın.

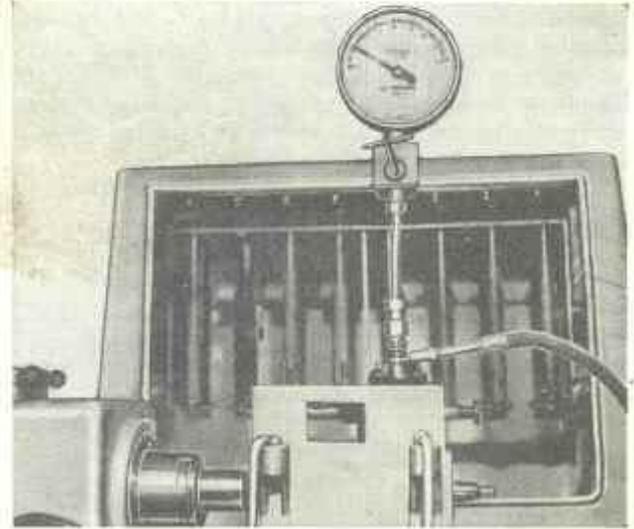
c) Pompayı sonuna kadar bastırın, manometre cm kare 300 kg basınç göstermiyorsa pompa elemanı ve kovanını değiştirin (yalnız elemanı değiştirmek yeterli değildir) denemeyi kramayer'i sonuna kadar açarak tekrar ettiğinizde manometre cm kare 400 kg. i göstermelidir.

### 3) Yakıt gönderme sübabı muayenesi.

a) Pompayı aparata daimi çalışma düzeninde bağlayın Kramayer'i orta vaziyette ayarlayın.

b) Pompayı çalıştırdığınızda manometrede azamiye çakışı takip eden anı düşüşleri takip edin. Eğer bu düşüşler cm kare 30-50 kg'ın altında ise sübabı yerlisi ile değiştirin.

4) Pompanın sevkettiği yakıt miktarı. 500 devir dakika hızda, 1000 strokta LDA 450 için 27 cc, LDA 510 için 31 cc



Şekil. 28 Pompa ve pompa sübabının kontrolü

## Pompanın Montajı:

Değişmesi icabeden parçaları temin ettikten sonra pompayı aşağıda gösterildiği gibi toplayın.

1) Pisonu kovanın içersine yön tesbit yuvasına oturtulmuş olmasına dikkat ederek yerleştirin. (A)

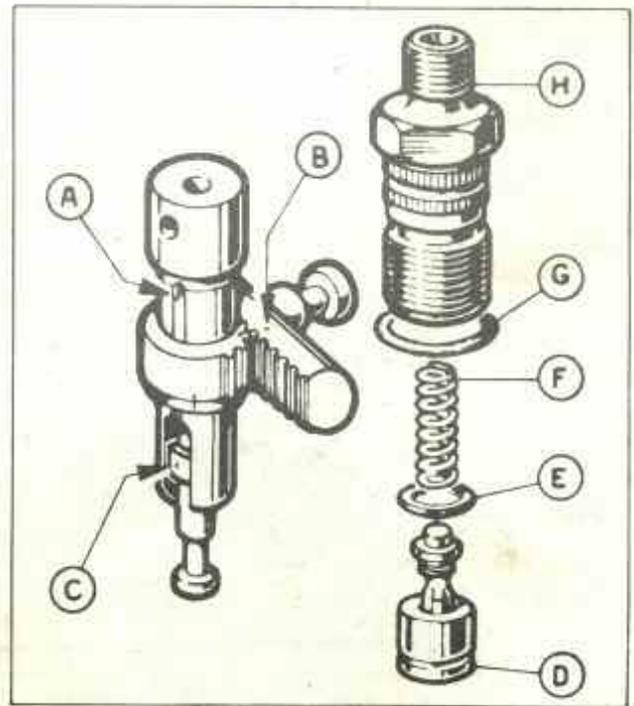
2) Yakıt subabını (D) bakır contasını (E) yayını (F) lastik contasını (G) yollama rekorunun içersine yerleştirerek pompa gövdesine vira edin.

3) Küçük dişliyi ve kramayer'i işaret noktaları (B) karşılıklı gelmek üzere yerleştirin.

4) Üst tutucuyu, yayı, pistonu (C), (A) ile karşılaştırılarak yerine takın.

5) Alt tutucuyu, itici gövdesini, tutma pimini ve gövde sekmanını takarak pompayı komple edin.

Her şeyin doğru takılıp takılmadığını kontrol etmek için pompayı motor üzerine takmadan çalıştırıp deneyin.



Şek. 29 Pompanın Montajı



## ENJEKTÖR

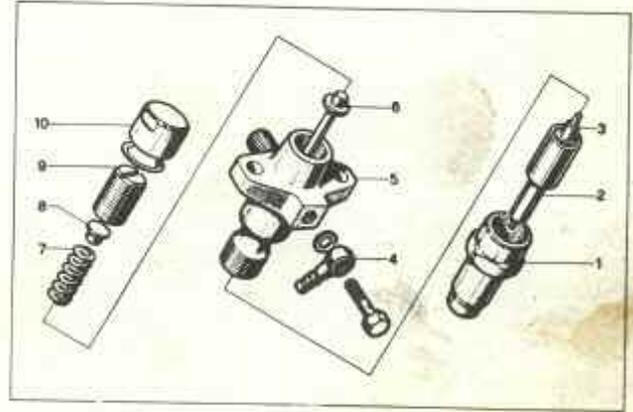
Şekil 30'un parçaları :

1- Enjektör memesi tesbit somunu, 2- Meme, 3- iğne, 4- dönüş rakoru, 5- enjektör gövdesi, 6- Mil, 7- yay, 8- yay yuvası, 9- vida başı, 10- enjektör gövdesi somunu.

Meme içini tahta bir çubuk ve benzin ile, iğneyi güderi ile delikleri ise 0.20 mm.lik çelik tel ile deforme etmeden temizleyin.

Meme özellikleri.

Motor	Delik sayısı	delik çapı ∅ mm.	püskürtme açısı
LDA 75/80 LDA 450/451 LDA 510	4	0.25 0.28	160°



Şek. 30. Enjektör parçaları

## Kontrol

Enjektörü takın ve bir deneme tezgâhında verimi aşağıdaki gibi ölçün:

- Pompayı el ile çalıştırın (Şek. 31) ve enjektör basıncının 180-190 kg/cm<sup>2</sup> olmasına dikkat edin.
- Enjektör gövdesi somunu tarafından sıkıştırılan yay tutma vidasını döndürerek basıncı ayarlayın.
- Doğru basınç elde edilmediği takdirde yayı değiştirin.
- Yeni yay takıldığı zaman 10 kg/cm<sup>2</sup> fazla basınca göre ayarlanmalıdır.

Bir süre kullanınca ayar kendiliğinden normalleşecektir.

- İğnenin tutmasına pompayı hafifçe 160 kg/cm<sup>2</sup>, ye getirerek kontrol edin.

Eğer damlama oluyorsa, ince zımpara ile yuvadaki iğne ucunu düzeltin, hata devam ettiği takdirde memeyi değiştirin.



Şek. 31 Enjektör kontrolü

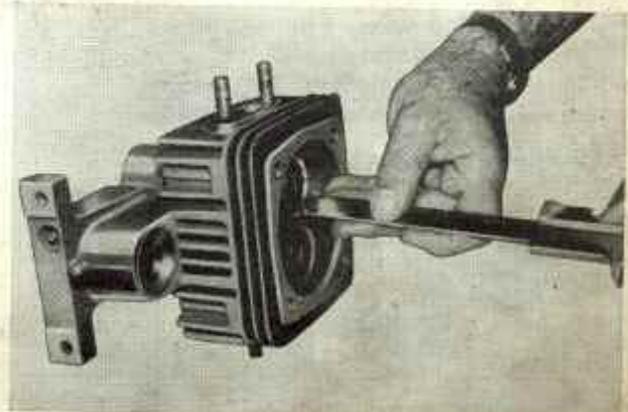
Enjektörü silindir kafasındaki yerine takın.

Kafa yüzeyine göre memenin uç çıkıntısı (Şek. 32) şöyle olmalıdır:

LDA 75-80-450-451	2,3—3,0 mm
LDA 510	3,5—4,0 mm

0.5 ve 1.0 mm. lik şimlerle enjektör ile yuva arasındaki boşluk ayarlanabilir.

Monte edilmiş motorda enjektörden dönen yakıt miktarını kontrol edin. Eğer fazla ise memeyi değiştirin.



Şek. 32 Meme çıkıntısı



## LDA 75 SERİSİ

### REGÜLATÖR

Santrifüjüdür. Dişliye yerleştirilmiş 6 tane bilyası vardır. Bu dişli krank mili tarafından direkt olarak hareket ettirilir.

Merkezkaç kuvvetinin tesiri ile dişlinin kenarına doğru itilen bilyalar aksenal olarak bir kampanayı (A) hareket ettirir. Bu kampana (C) koluna bağlanmış (B) çatalı üzerinde hareket eder ve yakıt pompası kremayer çubuğunun durumunu ayarlar. Regülatörün merkezkaç kuvvetine gaz kumanda kolu tarafından gerilen iki plakalı boyunduruk yayı (D) karşı koyar. Bu iki kuvvetin arasındaki denge, yük değiştiği halde devir sayısını aşağı yukarı sabit tutar.

### Kontrol

Dişlideki bilya yuvalarının, kampananın, milin ve çatal temas yüzünün aşınmalarını kontrol edin ve yıpranmış parçaları değiştirin.

### YAKIT İKMALİ VE STOP

Çalışan motorda kama (G) (Şek. 34) yakıt pompası kumanda kolu (A) strokunu sınırlar; bu kol ayarlanabilen mesnedin durumuna göre regülatör tarafından hareket ettirilir. (montaj bahsi ve bakım)

Çalıştırma durumunda ise çalıştırma ve durdurma mandalı geri çekildiğinden pompa kumanda kolu serbest kalır pompa tam strok çalışır, aynı zamanda kramayer tam açık olduğundan azami yakıt silindire püskürtülür.

Hareketten sonra regülatör kolu geri çeker. Kama otomatik olarak yayın itmesiyle normal duruma döner. Durdurma (C) mandalını sola döndürmek suretiyle olur. Bu durumda eksantrik, kolu pompanın kramayerini hiç yakıt vermeye kadara kadar iter.

### Kontrol

Kamanın rahat hareket etmesine dikkat edin, lüzumlu olduğu takdirde takımı komple değiştirin.

### TORK KONTROLU

Pompa kumanda koluna yerleştirilmiş, ayarlı yay (E) (Şek. 34) ve milden (F) meydana gelmiştir ki azami güçte sınırlandırıcı kamaya (G) dayanır.

Azami tork hızında, hız kumandasının tesiri altında yayın elastikliği, kola ilave bir strok kazandırır, dolayısıyla pompanın yolladığı yakıt miktarı artar.

### Kontrol

300 g.lık bir yük altında mil storkunun 0.40 mm. olmasına dikkat edin. Aksi halde yayı değiştirin.

### Elektrik Ekipmanı

İstek üzerine temin edilebilen normal donanım.

1- BOSCH elektrikle marş ve dinomo (Dinomalara) tipi (HR) -14V- 11A- 32, 12V, 1PS

Karakteristiği : 750 devirde 1 HP marş motoru  
90 Wattlık jeneratör

Bosch konjektör : Tip Z AD 14V- 11A

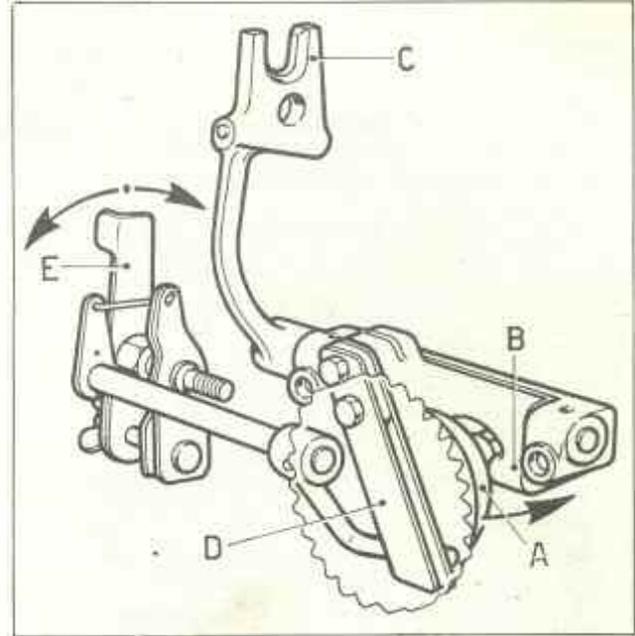
Tavsiye olunan akümülatör : 27 amper saat

2- Alternatörlü elektrik sistemi.

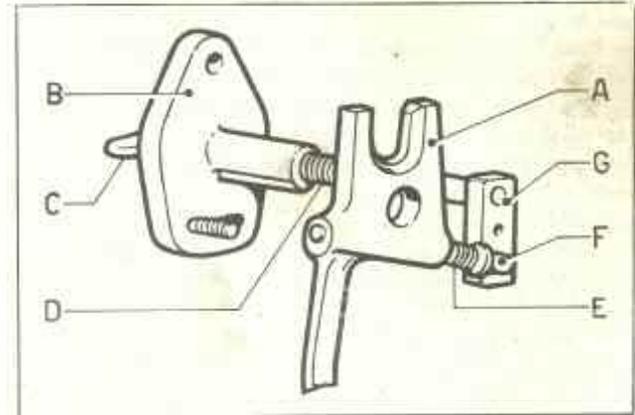
Volt	Watt	Akü şarjı	Akım
6	36	Yok	Alternatif
6 x	{ 36 18	" Var (xx)	Alternatif Doğru

(X) - Doğru ve regülatörlü

(XX) - 18 Amper saatlik akümülatör tavsiye edilir.



Şek. 33. Regülatör ve gaz kumanda düzeni



Şek. 34 Stop ve Moment düzeltme düzeni



Şek. 35 Dinamotorlu Marş sistemi

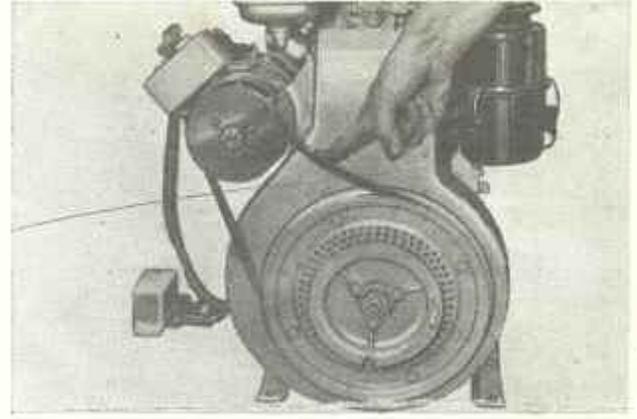


## Elektrikli Marş ve Dinoma

Tamir için Bosch elektrik servisine müracaat olunmalıdır.

### Bakım.

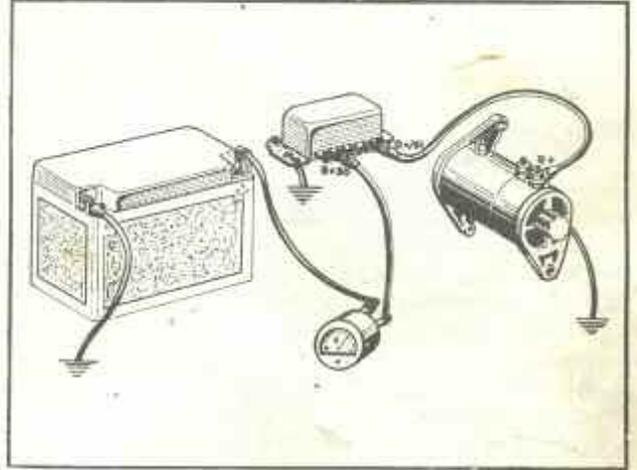
- 1- Kayış gerginliğini (Şek. 36) da gösterildiği gibi kontrol edin. Esneme 1 cm. olmalıdır.
- 2- Her 2000 saatte dinoma kömürlerini kontrol edip kömür yuvalarını temizleyin. Yeni kömürlerin boyu 23 mm. dir. 12 mm. den kısa kömürler değiştirilmelidir. Kömürlerin bir tanesi kısalmış ise hepsini değiştirin.
- 3- Kömür yaylarını dinomametre ile ölçün. Yay basıncı 750-1000 gr. olmalıdır.



Şek. 36 Kayış gerginliğini muayenesi

### Deneme ve muayene

Şekil 37 deki gibi bir devre hazırlayın. (20 amperlik bir ampermetre ile ) yarı dolu bir akümülatörde motor 3000 devirde çalışırken ampermetre 8-10 amper göstermelidir. Eğer bulduğunuz sonuç bunun altında ise konjektörde arıza olduğu anlaşılır, icabederse konjektörü değiştirin ve yukarıdaki testi tekrar edin.



Şek. 37- dinamotor elektrik verimi kontrolü

### Alternatör

Volanın içine monte edilmiş daimi mıknatıslı, sabit armatörlü döner endüktörlü tip.

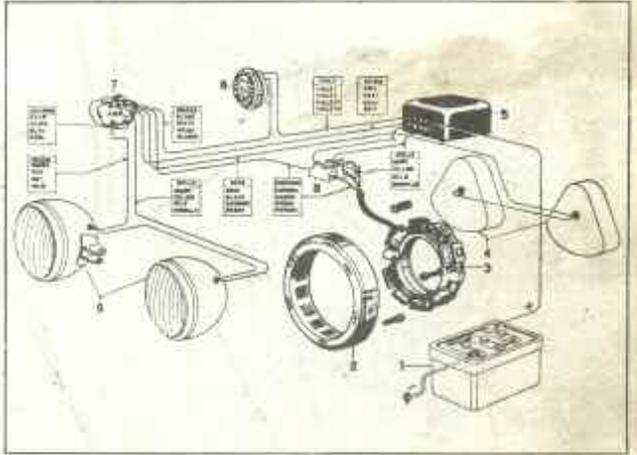
### Deneme ve muayene

Alternatörün yerine iyi tesbit edildiğini ve cereyan uç ve kablolarının şasiden iyice yalıtılmış olmasına dikkat edin. 1.5 m/m kutrundaki cereyan çıkış kabloları bağlantılarını değiştirmeyin.

### Akümülatör şarj edilebilen alternatör

Motor 3000 devirde çalışırken devreye 36-40 Wat takatinde bir lamba bağlayın. Lamba parlak bir şekilde yanmalıdır. Bu anda devredeki voltaj 7 volt olmalıdır.

Akümülatörün pozitif kutup bağlantısını gevşeterek çıkarın bu devreye 5-10 amperlik bir düz akım ampermetresini bağlayın eğer cereyan göstermiyorsa konjektör sigortasını muayene edin. Sigortayı değiştirin.



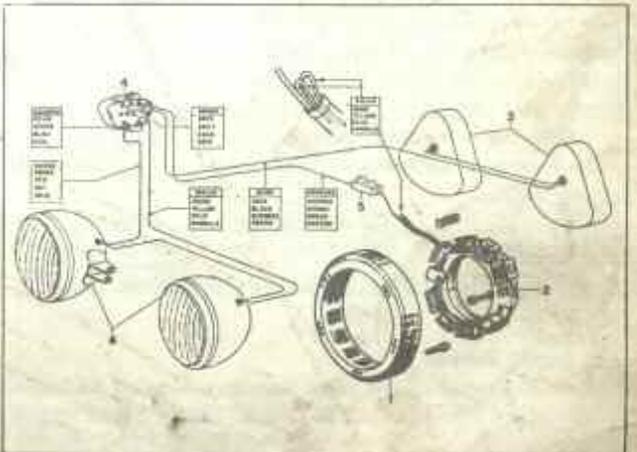
Şek. 38 Akümülatör şarj edilen alternatör

### Şek. 38 deki parçalar:

- 1- Akümülatör, 2- Rotor, 3- Stator, 4- Arka Lambalar, 5- Konjektör, 6- Korna, 7- Anahtar, 8- Tevzi kutusu, 9- Ön Lambalar

### Alternatör (Şarjsız)

Yukarıda tarif edilen denemeyi yapın. Alternatörün verimi yüke göre ayarlıdır. 40 Watt'dan fazla yüklendiğinde ampul zayıf ışıkla yanar. 40 Watt'dan az olursa parlak yanar bu da ampulün ömrünü kısaltır.



- Şek. 39 daki parçalar: 1- Rotor, 2- Stator, 3- Arka lambalar, 4- Anahtar 5- Bağlama parçası, 6- Ön lambalar.

Şek. 39 Alternatör (şarjsız)



## V— Montaj ve Ayarlar

Daha önceki kısımda izah edilen kontrol ve ölçmeler yapıldıktan sonra bu kısmı dikkatle okuyup öngörülen sırayı takip ederseniz lüzumsuz geri dönüşleri ve hataları önlemiş olursunuz.

Montaja başlamadan evvel bütün parçaları gazyağı ve fırça ile iyice yıkayıp basınçlı hava ile (üstü�ü kat'iyen kullanmayınız) kuruladıktan sonra temiz mator yağı ile her tarafını yağlayın. Her parçanın yerine montajında conta ve yağ keçelerini dikkatle takın. Bütün civata ve somunların sıkılmalarında yerine göre önceden doğru olarak ayarlanmış torklu anahtar kullanın.

### Gövde :

- 1— Civata ve saplama delikleriyle gövde içini gazyağı ile yıkayın basınçlı hava ile kurutun.
- 2— Regülatör dişlisi milini gövdeye takın, gövdenin iç tarafından 3,5 kgm torkla sıkın (Şekil 40)
- 3— R 270—3595—08 Takımı ile ana yatağı gövdeye takın. Yatak ve gövdedeki yağ deliklerinin karşılıklı gelmesine dikkat edin. (sayfa 11)
- 4— Yağ filtresi öngörülümüş ise filtreyi, eğer öngörülmemişse yağlayıcı çıkışı flanş ve civatalarını sıkın.
- 5— Bakır contalarını hasara uğratmamaya dikkat ederek yağ emme borusunu takın, civataları sıktıktan sonra civata emniyet sacını civata başı üzerine eğerek kilitleyin.

### Yağ pompası

Yağ pompasının gövdeye gelecek yüzüne biraz şellak sürerek civatalarını 3 kgm. tork ile sıkın. Pompa tahrik dişlisini yerine takıp somunu 3 kgm torkla sıkın. Emme borusunu gazyağı dolu bir kaba batırarak tahrik dişlisini el ile çevirin, gazyağını emdiğini gördükten sonra dişliyi ters tarafa çevirerek gazyağını boşaltın. Şek. 41 Yağ pompasının debisi 3000 devirde, dakikada 5,7—6,3 litre olmalıdır. Krank milini taktığınızda pompa tahrik dişlisi ile krank başındaki dişli arasında hafif bir boşluk olmalıdır. Boşluk yoksa yağ pompasını tesbit eden civataları gevşeterek pompayı hafifçe oynatıp boşluğu sağlayın. Pompa civatalarını tekrar sıkın. Pompa emici borusunu temiz motoryağı dolu bir kaba batırarak dişliyi çevirip yağla doldurun.

### Ana Yatak Flanşı

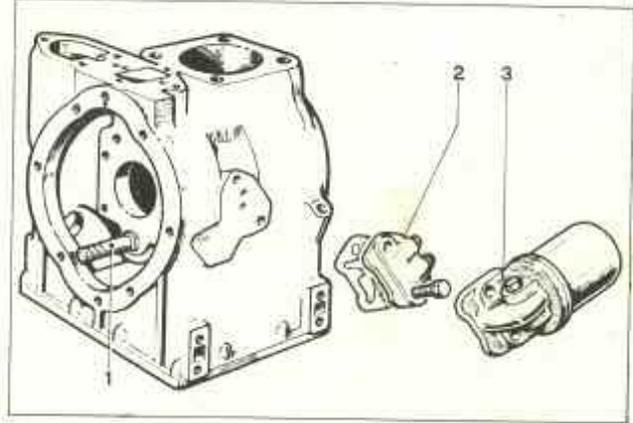
Yataklar: Volan tarafındaki yatağı 7270—3595—08 numaralı takımla yerine takın. Pim ile yatağı tesbit edin. Gövde kapağındaki ana yatağı ise 7070—3595—46 numaralı takımla yerine takın. Yatakları takarken yağ deliklerinin yağ kollarla karşılıklı gelmelerine dikkat edin.

### Yağ Keçeleri.

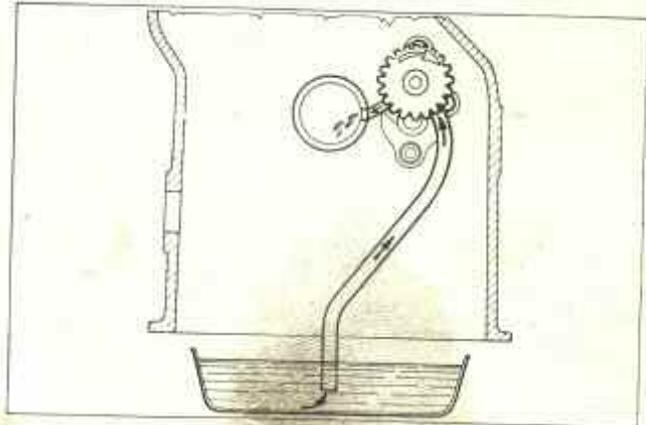
Kavrulmuş veya zedelenmiş keçeleri yenileri ile değiştirerek takın.

### Yağ Basınç Subabı

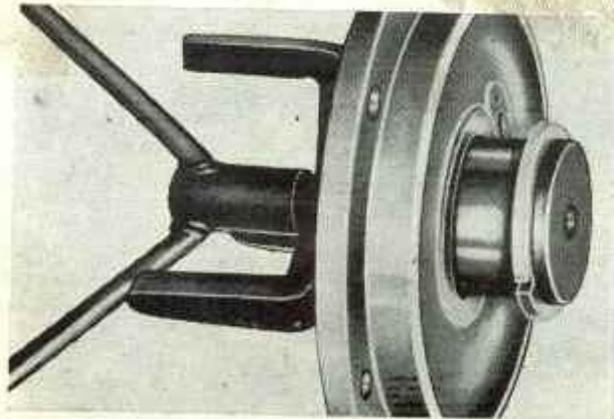
Yağ basınç subabını ana yatak flanşına civataları ile bağladıktan sonra emniyet sacını civata başına doğru eğerek kilitleyin.



Şek. 40 Regülatör mili yağ filtresi ve gövde



Şek. 41 Yağ pompasının denenmesi



Şek. 42 yatağın yatak flanşına montajı



## SERVİS KATALOĞU

### KRANK MİLİ

Orta yatağı yağlayın ve krank başındaki dişlinin yatağa zarar vermemesine dikkat ederek krank milini takın.

Krank mili dişlisini yağ pompası dişlisine takın. Dişliler arasındaki boşluğu kontrol edin. Ana yatak flanşını gövdeye basınç ayarlayıcı süpap ile birlikte takın. Krank mili aksel boşluğunu ayarlayan contalarını takın.

Somunları 3 kgm. tork ile sıkın filer ile boşluğu kontrol edin. Boşluk şöyle olmalıdır:

0,25—0,30 mm.

Eğer bir yanlışlık varsa contaların kalınlıklarını değiştirin.

### ENJEKTÖR POMPA KÜLBÜTÖR KOLU

Gövdeye külbütör ve mili takın. Bunları cıvata ve vida ile sıkıştırın. Bazı miller üzerinde bulunan erken püskürtmeyi ayarlamaya yarayan basılı numaralara dikkat edin. (Sayfa 23 e bakın)

### REGÜLATÖR — GAZ KUMANDA KOLU.

Dayanak, çatal, yay ve regülatör kolu ile komple grubu takın. Bir tabaka şellak sürerek tesbit vidalarını gövdeye takın. Mille, rondelâ ve regülatör kampanasını, yağ keçesini takın.

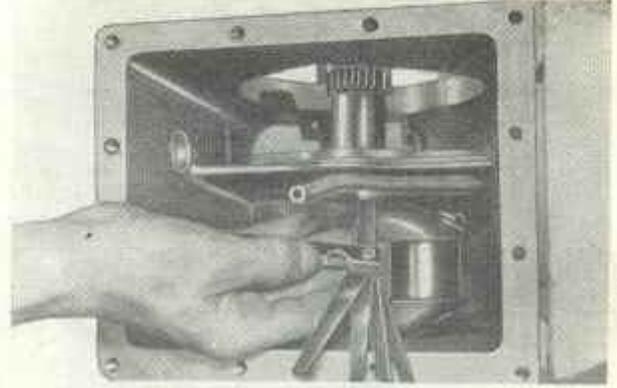
6 bilyayı kampanaya yerleştirin ve dişliyi takın.

Levhayı takın, cıvata ve emniyet plâkasıyla kapayın. Dişli asgari 0.05 mm. bir boşlukla bağlanmalıdır.

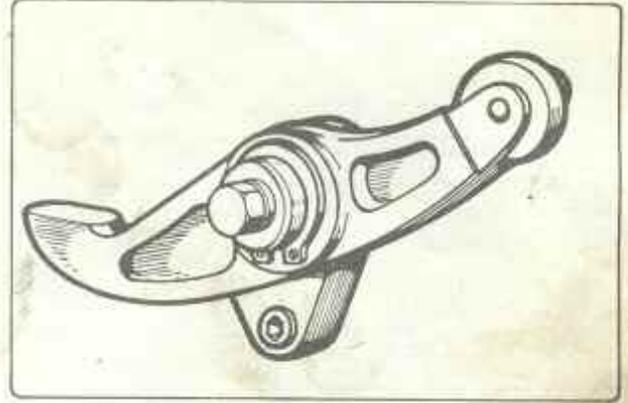
Komple gaz kumanda gurubunu, kutuyu gövdeye vida ve contalarla tesbit ederek takın.

Şekilde olduğu gibi kolu (1) regülatör yayına takın (Şek. 46).

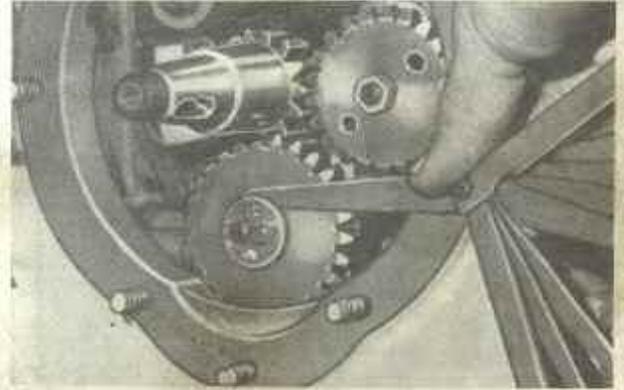
Böylelikle regülatörün itme gücüne karşı koyan yaylar gerilir.



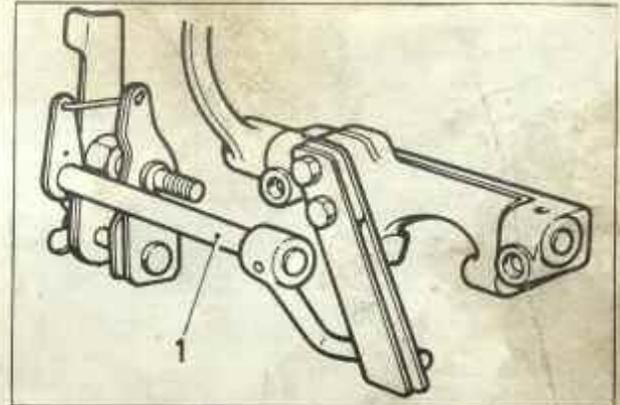
Şek. 43 Krank mili aksel boşluk kontrolü



Şek. 44 Enjektör pompo çekici ve mili



Şek. 45 Regülatör dişlisi aksel boşluğu



Şek. 46 Gaz kolunun durumu

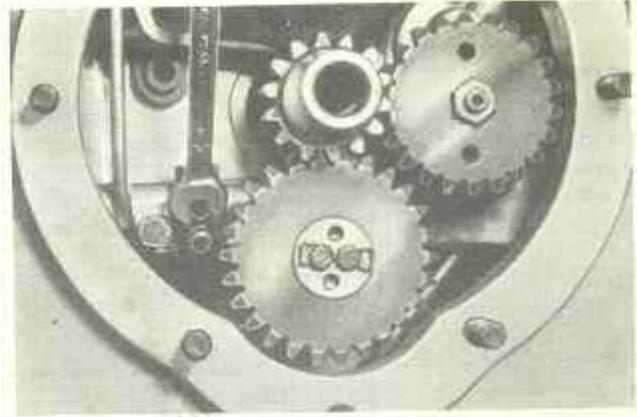


## LDA 75 SERİSİ

### Regülatör ayarı

Enjektör pompa kumanda kolunun, regülatör kapalı zaman, pompa kremayerinin azami püskürtme dur olacak şekilde ayarlanması gerekir.

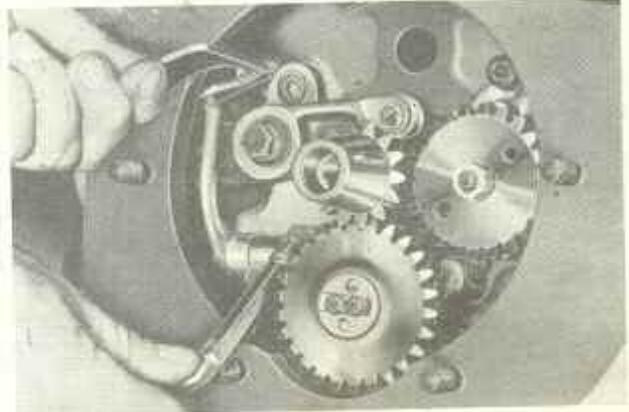
- 1— Gaz kolunu (Regülatör tam kapalı iken) tam gaz line getirin.
- 2— Regülatör yayı tesbit üst civatasını ve enjektör kumanda kolunu gevşetin. (Şek. 47).
- 3— Kolu döndürerek Şek. 48'de görüldüğü gibi, gövi yüzeyinden 22 mm.'ye 7271—2003—07 takımıyla ayar.
- 4— Daha evvel gevşetilen civatayı sıkın.



Şek. 47 Regülatör civatasının gevşetilmesi

### Çalıştırma Durdurma düzeni

Komple grubu takın. Geçici olarak tesbit edin. Kesin ayarlamayı montaj sonunda (Sayfa 24) çalışırken veya dinamometrik frendeyken yapın.



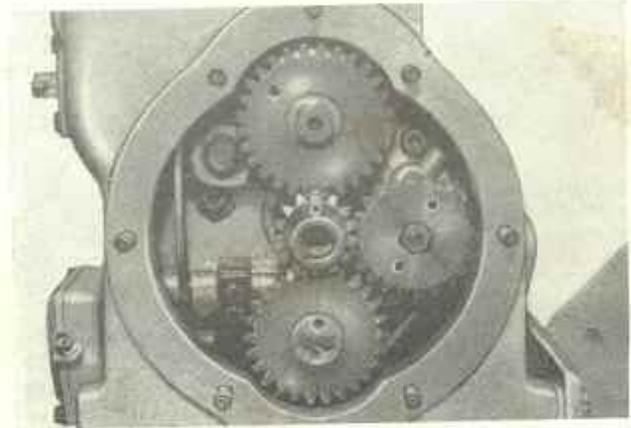
Şek. 48 Regülatörün ayarlanması

### Eksantrik Dişlisi

Eksantrik dişliler üzerindeki işaretlere dikkat ederek Eksantrik dişlisini krank millî dişlisine geçirerek eksantriği takın. Sola dönümlü motorların eksantrikleri standart motorlarından farklıdır. Bunun için parça kataloğuna başvurun. Motor kapağını contalarla beraber takın. Supap iticileri yuvasından eksantrik eksenel boşluğunun 0.40—0.50 mm. olup olmadığını kontrol edin. Bu değerler dışında ise contaların kalınlıklarını değiştirerek ayarlayın. Saplama somunlarını 3 kgm. torkla sıkıştırın.

Dişliler üzerinde referans olmadığı taktirde :

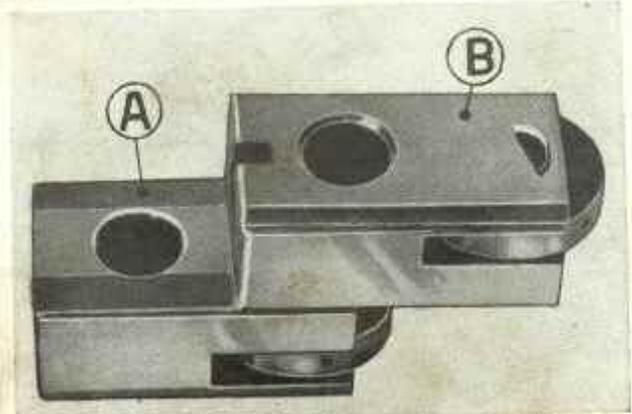
- 1— Krank millni üst ölü noktaya getirin.
- 2— Eksantrik mill kamları yukarı gelmek üzere takın.
- 3— İticileri ileride anlatıldığı gibi takın.
- 4 — İticilerin dengeli olmasını dikkat edin (Emme açık, egzost kapalı). Lüzum hâsıl olduğu zaman eksantrik millî dişlisini bir diş çevirin.



Şek. 49 Ayar dişlileri

### İTİCİLER

Silindir tarafına taşlanmış yüzeyi gelmek üzere emme (A) iticisini ve egzost (B) iticisini Şekil 50'de görüldüğü gibi yuvalarına takın.



Şek. 50 İtici başlıklar



## SERVİS KATALOĞU

### Havalandırma sacı - Volan

Ana yatak flanşı somunlarını sökün.  
Havalandırma sacını takın. Somunları 3 kgm. tork ile sıkın.  
Krank ve volan bağlama konilerini temizleyin.  
Volanı, kamın yuvasında olmasına dikkat ederek takın.

Sola dönüşlü motorların havalandırma sacı ilk hareket kasnağı volanı ve kitleme somunu standart motorlarınkinden farklıdır ve onlarla değiştirilemez. Bunun için parça kataloğuna başvurunuz.

Volan sacını volana üst ölü noktayı belirten işaretin doğru yerde olmasına dikkat ederek takın ilk hareket kasnağını takın ve civataları 3,5 kgm. tork ile sıkın.

- Volan tesbit somununu 17 kgm. tork ile motorun dönüş yönünün aksine sıkın.

Torklu anahtar olmadığı zaman 1 metre kolu olan yıldız anahtar kullanarak, 35 kg.lık bir güç sarfedin.  
Sıkıştırma sırasında volanın dönmesini önlemek için bir halka veya buna benzer bir alet kullanın.  
Şek. 51)

### PISTON VE PİSTON KOLU

Piston başı üzerine dönüş yönünü gösteren bir ok yapılmıştır (Şek. 52).

Eğer bu ok yoksa, en geniş alanlı kısmı dönüş istikametinde yani enjektör pompa yönünde takılmalıdır.

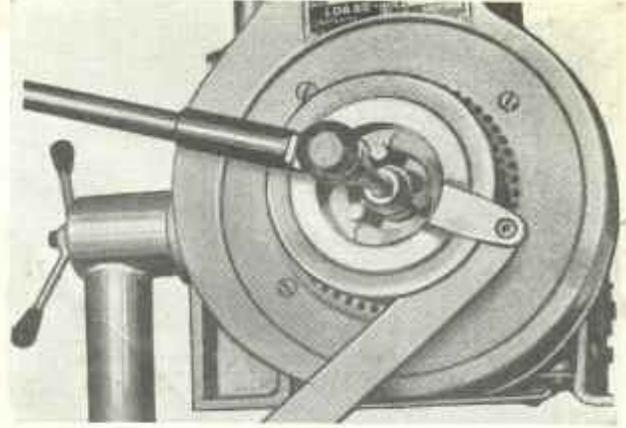
Piston pimini pistonu ısıtmadan çekiç vs. kullanmadan el ile takın.

Pim yerine yerleşince piston pimi sekmanlarını takarak emniyete alın.

Segmanlar, açıklıkları aksi yönlere gelmek üzere pistonu takılmalıdır.

Kompresyon sekmanlarında krom kaplı olanı varsa onu en üst yuvaya takın.

Piston kolu üzerinde referans işareti ile şapkadakinin karşılığı gelmelerine dikkat ederek kolu—piston gurubuna takın. 3 kgm. tork ile tesbit somunlarını sıkıştırın ve somunlar üzerine emniyet saçlarını kıvrıyarak kilitleyin.



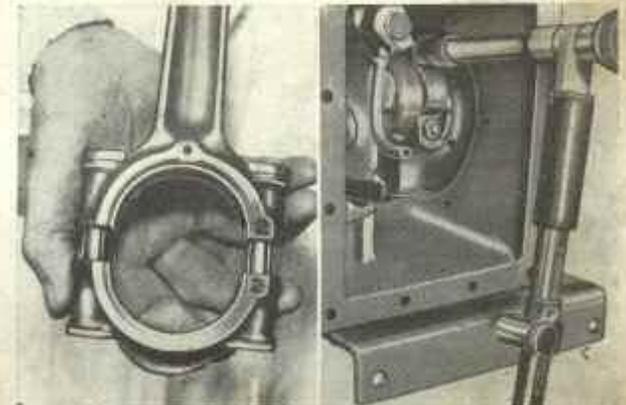
Şek. 51 Volanın sıkıştırılması



Şek. 52 Piston İşareti



Şek. 53 Segmanların durumu



Şek. 54 İşaretler ve piston kolunun sıkıştırılması



## LDA 75 SERİSİ

### SİLİNDİR

Silindiri ve pistonu yağlayın.

Piston üzerine segmanları sıkıcı saç sekman anahtarı ile sıkarak silindiri takın.

Silindiri conta ve somunlarla sıkıştırın.

Piston üst ölü noktada iken silindirin kenarından 0.90-1.10 mm. aşağıda olmasına dikkat edin. (Ölü boşluk)

Bu boşluğu gövde ile silindir arasında koyacağınız pirinç contaları değiştirmek suretiyle ayarlayabilirsiniz.

### İTİCİ

İtici çubuklarını supap iteceği muhafaza mesnedini contalarla birlikte takın.

Subap iteceği muhafazasını takın.

Contalarını uca doğru yerleştirmeye dikkat edin.

İtici çubukları çapraz olarak takın, yani, silindir tarafındaki itici çubuğu emme külbütörü karşısına, dış itici çubuğu ise egzost kolu karşısına gelecek şekilde yerleştirin (Şek. 56).

### SİLİNDİR KAFASI

Silindir kafasına ait olan şu parçaları takın:

1— Sübapları yataklara takın.

2— Tutma keçesini sübap saplarına takın.

3— Yayları disk aşağıda plâka yukarıda olmak üzere takın.

4— Yaylara 7070—1460—06 takımı ile baskı yapın ve yarım konileri takın. Onarın doğru olarak durduğundan emin olmak için yaylara bir kaç kere vurun.

5— Sübapların kayganlığını kontrol edin.

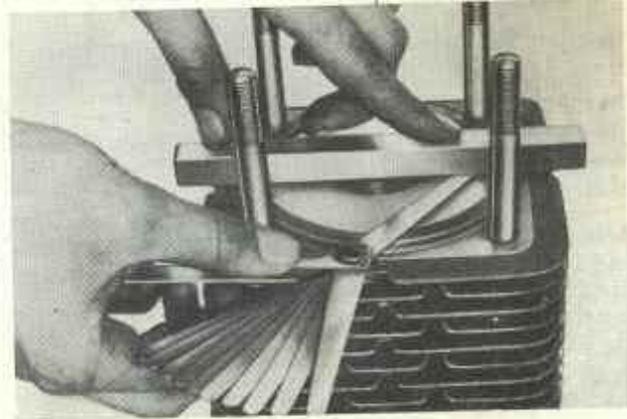
6— Yağ keçeleri ile mili ve külbütör kolunu takın.

Dekompresyon mili çıkıntısı egzost külbütör düzeni kolu üzerindedir (Şek. 57).

7— Mil vidasını sıkıştırın.

8— Sayfa 15 de olduğu gibi memeyi çıkıntıyı kontrol ederek takın ve somunları 2 kgm. tork ile sıkın.

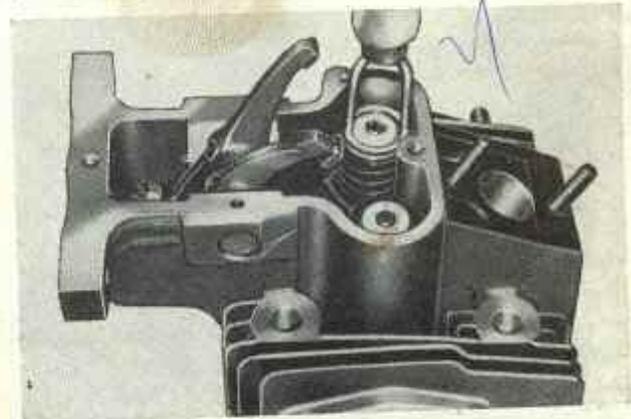
Kafa somunlarını 5 kgm. tork ile çapraz ve dereceli olarak sıkıştırılmak suretiyle silindire kafayı takın. İtici çubuk koruma borusu üst contasının kafaya doğru olarak oturmasına dikkat edin.



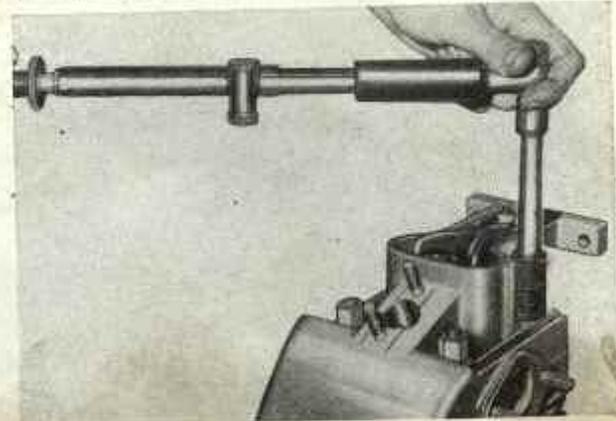
Şek. 55 Ölü boşluk kontrolü



Şek. 56 İtici çubukların durumları



Şek. 57 Yayların takılması



Şek. 58 Kafanın sıkıştırılması



## SERVİS KATALOĞU

### KÜLBÜTÖR BOŞLUĞU

Motor üst ölü noktada kompresyonda iken, kol ile sübap sapı arasındaki boşluğu kontra somunu gevşettikten sonra ayar vidası üzerinde oynayarak ayarlayın. 0.20 mm. y ayar motor soğuk iken yapılır. Kontra somunu sıktıktan sonra karter tapası ve starter ile birlikte sübap kapağını takın.

### DEKOMPRESYON DÜZENİ

Dinamotorlu motorların külbütör kolları kapağı, dekompresyon düzenine sahiptir. Bu egzost sübapını üst ölü noktada, yaklaşık 1 mm. aşağıya indirir. İndirme hareketi kafa ile kapak arasındaki conta tarafından ayarlanır.

Kolun, sübap üzerinde hareket etmesinden evvel yaklaşık yarım defa kendi yolu kadar dönmeye dikkat edin. Motoru durdurmak için dekompresyonun kullanılması ayarların bozulmasına yol açabilir.

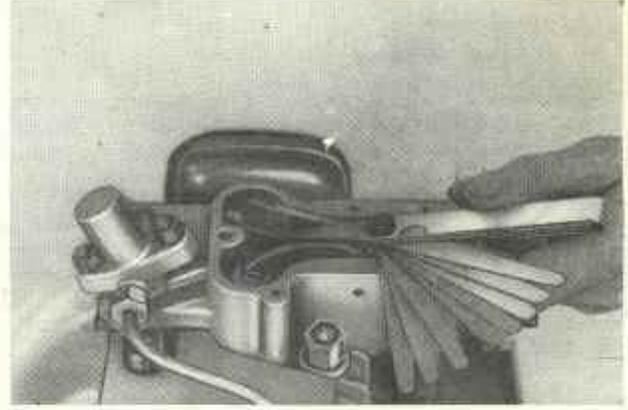
### ENJEKTÖR POMPA

Pompayı gövdeye takarken piring ayar şimlerini de beraber takın. Kremayer milini kumanda kolu çatalına, sayfa 20 deki gibi, vidaları 3 kgm. ile sıkarak takın. pompaya depodan gelen yakıt borusunu bağlayın.

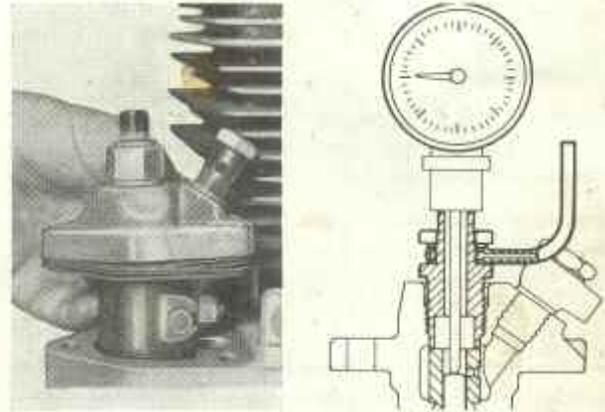
### Pompalama kontrolü (enjeksiyon ayarı)

- 1— Enjektör pompa sevk rakorunu sökün, sübapı (yuvayı değil), arka birleştirme vidasını ve yayı çıkarın.
- 2— Pompa gövdesine 7270—2003—08 takımını komparatür ile vidalayın (Şek. 60). Eksik olduğu taktirde, sevk rakorunu tekrar vidalayın.
- 3— Pompaya yakıt verin.
- 4— Gaz kolunu tamamen açarak, kremayeri tamgaz ve dekompresyon kolunu (öngörüldüyse) çalıştırma durumuna getirin.
- 5— Pistona kendi kompresyon strokunu katettirerek volanı dönme yönüne döndürün. Yakıt deposundan gönderilen yakıt pompaya ikmal deliğinden girerek takım borusundan veya gönderme rekorundan dışarı çıkacaktır.
- 6— Dönme devam ederken, küçük piston ikmal deliğini kapatarak yakıtın gelmesine mani olacak ve dolayısıyla yakıtın dışarı çıkması kesilecektir.

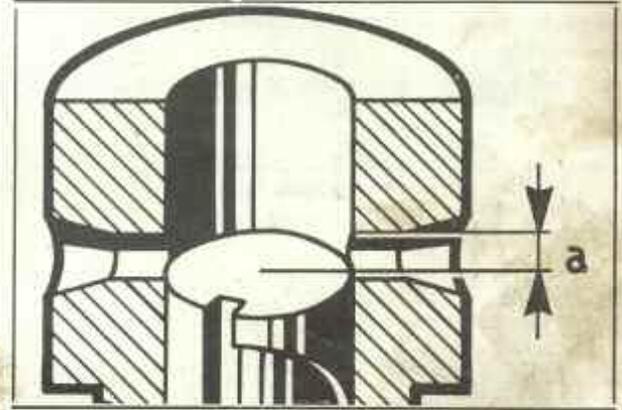
Bu silindirde elde edilen yakıt pompalamasının başlangıcıdır. Küçük pistonun alt ölü noktasından pompalama başlangıç noktasına yükselişi 2.0—2.2 mm. olmalıdır (s. pre-strok Şek. 61 ). Pompalama başlama durumunda volan koruma sacı ve hava fanı üzerindeki enjeksiyon ayarlama refanslarını kontrol edin. Volan sacı üzerindeki 3 noktası hava fanı üzerindeki 1. noktası ile enjeksiyon ayarlama vaziyetinde 2. noktası ile üst ölü noktada denk gelmesi gerekir. Pompalama geciktiği taktirde pompa ile gövde arasındaki şimlerden bazılarını çıkartın. Erken olduğu taktirde birkaç şim ilâve edin.



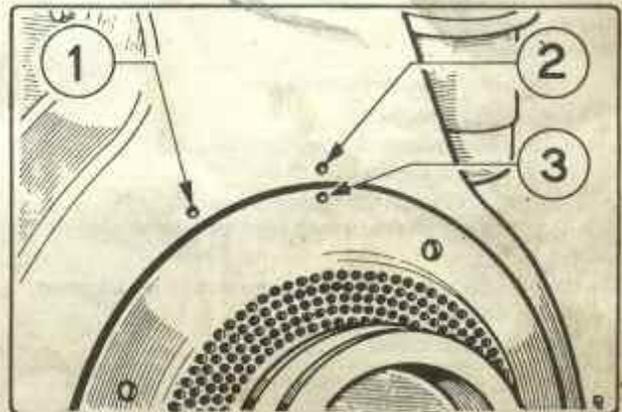
Şek. 59 Külbütör boşluğu ayarı



Şek. 60 Enjeksiyon pompa montajı ve kontrolü



Şek. 61 Enjeksiyon prestroku



Şek. 62 Enjeksiyon ayarı ve üst ölü nokta işaretleri



Referansların olmaması halinde üst ölü noktası belirleyin ve volan saçı ile hava fanı üzerini işaretleyin. Bundan Pompalama süresi sınırlama aleti tarafından ayarlanır

Üst ölü noktaya göre pompalama ayarı:

Motor	Hava Fanı üzerinde mm.	Derece
LDA 75/80	70—72	29.0—29.5
LDA 80/450/451	50—52	20.5—21.0
LDA 510/	58—62	24.5—25.5

Pompalama süresi

Pompalama süresi sınırlama aleti tarafından ayarlanır (Sayfa 16) sağa doğru götürüldüğünde süre kısalmış, sola doğru çoğalmış (Şek. 63).

Pompalama başladıktan sonra volanı yavaşça çevirmeye devam edin takti yakıt rakordan çıkmaya başlasın. Bu silindirde yakıt pompalamasının sonudur.

Hava fanı üzerinde bu nokta ile başlama noktası arasındaki mesafeyi ölçün, (pompalama süresi) eğer lüzum olursa tabelaya göre düzeltin (Şek. 65).  
Bu kontrol ikmal takımını takmadan yapılmalıdır.

Tabeladaki bilgiler standart ayarlar için yalnız ikaz mahiyetindedir.

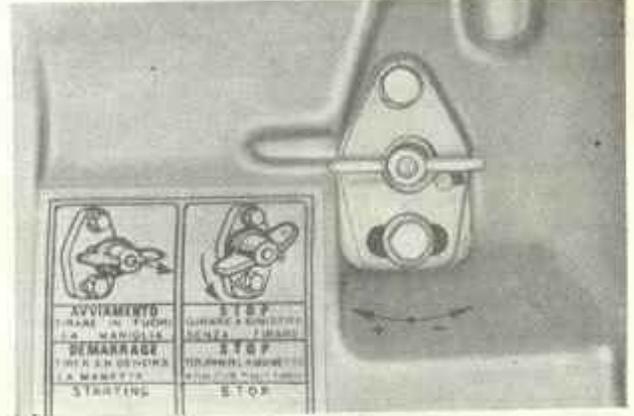
Her zaman süreli motor sayfa 26 daki gibi harekette iken ayarlayın.

Motor	Hava fanı üzerinde mm.	Derece
LDA 75	36.5	15°
LDAL 75 / 80	40	17°
LDA 80	44	18°
LDA 450/451/510	29	12°

Deneme sonunda sübapı, yay yakıt borusunu takın ve rakoru sıkıştırın.

Şu parçaların montajını tamamlayın:

- 1— Yağ seviye çubuğu
- 2— Karter, somunlarını 3 kgm. tork ile sıkın.
- 3— Havalandırma sacları
- 4— Sin. motorları için havalandırma sacları
- 5— Hava filtresi, somunlarını 5 kgm. tork ile sıkıştırın.
- 6— Susturucu
- 7— Tesbit ayakları, civatalarını 3 kgm. tork ile sıkıştırın.
- 8— Yakıt filitreli depo
- 9— Borular ve bilezikler.



Şek. 63 Pompalama devresinin ayarlanması



Şek. 64. Pompalama süresi kontrolü



## SERVİS KATALOĞU

Sıkma değerleri.

Yeri	Çap ve adım mm.	Tork kgm.
Piston kolu	8x1.25	3
Kampana	8x1.25	3
Subap Kapağı	8x1.25	2
Hava fanı	8x1.25	3
Karter	8x1.25	3
Hava filtresi	10x1.5	5
Dış yağ filtresi	8x1.25	3
Yağ pompası dişlisi	8x1.25	3
Regülatör dişli mill	10x1.5	3.5
Motor ayađı	8x1.25	3
Enjektör pompası	8x1.25	3
Yağ pompası	8x1.25	3
Enjektör gövdesi	8x1.25	2
Gövde kapağı	8x1.25	3
İlk hareket kasnağı	8x1.25	3.5
Silindir kafası	10x1.5	5
Volan	20x1.5	17
Ana yatak flanşı	8x1.25	3



## VI — AYARLAMA VE TEST

### HAREKETTEN EVVELKİ KONTROLLAR

Montaj bittikten sonra şu işlemleri yapın:

- 1— Depoya yakıt koyun, enjektör pompa üzerindeki rakor civatasını gevşeterek havanın yakıt devresinden çıkmasını sağlayın. Civatayı devamlı bir akım elde edinceye kadar gevşetin. (Şek. 65)
- 2— Karter ve hava filtresindeki yağ seviyesini kontrol edin.
- 3— Motoru bir kaldeye tesbit ederek, işleyen bir makina ya da dinamometrik frene bağlayın.

### BOŞTA ÇALIŞMA DENEMELERİ

Bütün ayarlamalar motor sıcakken ve takometre ile yapılır.

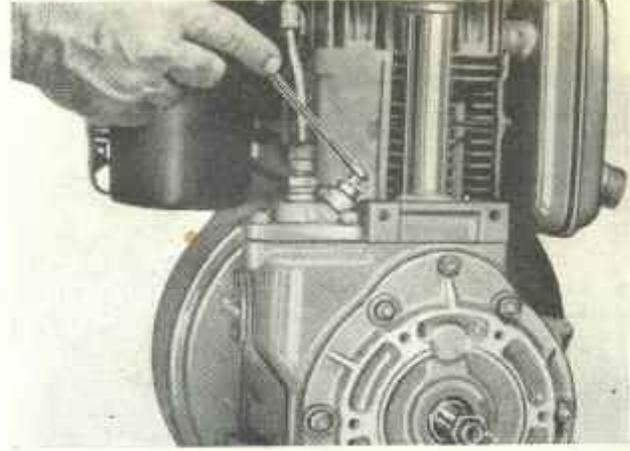
Denemenin uzunluğu tamir edilecek parçaların miktarına bağlıdır. Genel bir revizyon 3 saat sürebilir.

- 1— Motoru 15 dakika 1500 d/dk. da çalıştırın.
- 2— Her beş dakikada 300 d/dk. çoğaltarak, tam gaz elde edene kadar devam edin.
- 3— Sıcak yağ basıncını manometre ile kontrol edin. Tam gazda 2.5—4.0 kg/cm<sup>2</sup>, rölantide 0.5—1.0 kg/cm<sup>2</sup> olmalıdır (Şek. 66). Eğer az ise sayfa 12 deki gibi yağ pompasını ve ayarlayıcı sübapı kontrol edin.
- 4— Enjektörden yakıt dönüştürme kontrol edin, fazla ise değiştirin.

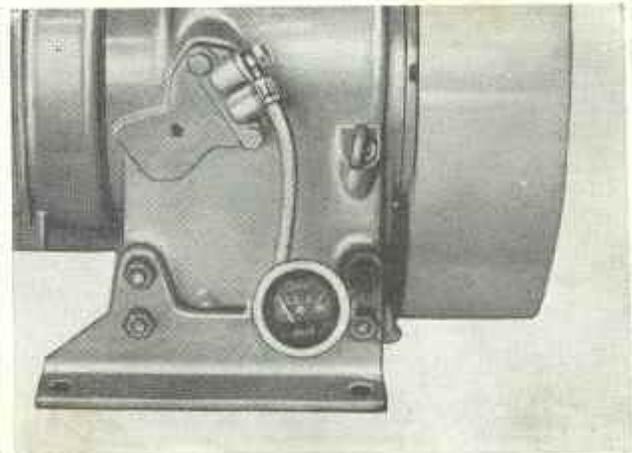
### ENJEKTÖR POMPA AYARLANMASI

Şiddetle boşta çalıştırın. Eğer alma çabuk ve egzost dumanı hafif sisli ise (Bosch ölçeğinin 4 göstergesine kadar) ayarlayıcı sübap iyi ayarlanmış demektir (Şek. 34 ve 63).

- 1— Alma yavaş ve dumansız ise ayarlayıcı sola doğru çevirin (pompalama süresinin uzaması).
- 2— Alma çabuk ve koyudumanlı ise (Bosch 4'den fazla) ayarlayıcıyı sağa doğru çevirin (pompalama süresinin kısalması).



Şek. 65 Enjektör pompa havasını alma



Şek. 66 Yağ basıncının kontrolü



## SERVİS KATALOĞU

### DEVİR AYARLANMASI

Relöntü 1000—1100 d/dk. dir. (MIN) ayarlama civatasıyla ayarlanır. (Şek. 68).

Regülatörün gecikmesini karşılayabilmek için tam gaz motorun azami devir sayısından 15 d/dk. fazla olarak ayarlanmalıdır. Bu iş (Max) ayarlama civatasıyla sağlanır.

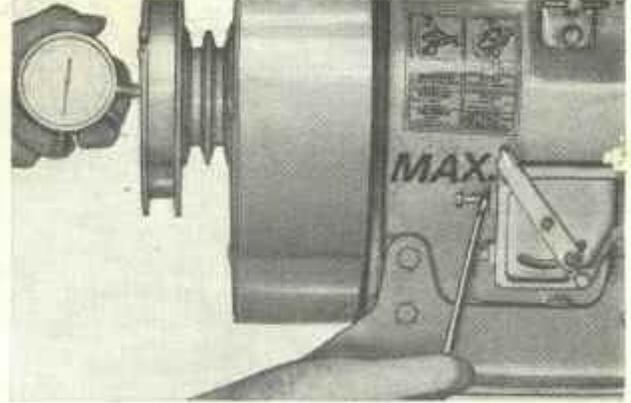
(Şek. 67).

Elektrik Sistemi Muayenesi:

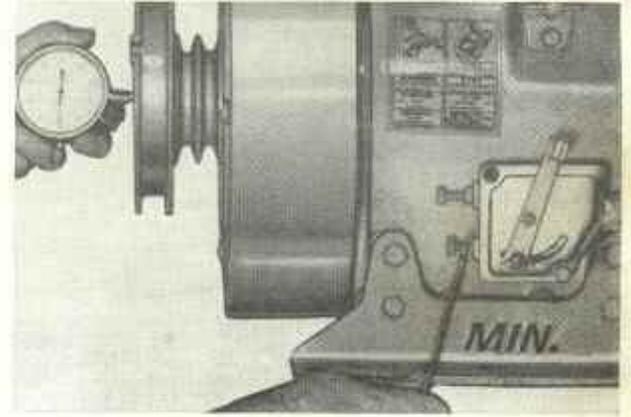
Motorda Dinamotor. (alternatör) marş düzeni var ise 17. Sayfadaki izahata bakın.

### RODAJ

Tamirat veya parça değişiminden sonra toplanan motoru çalıştırdığımızda ilk 10 saat içinde, yükü yavaş yavaş artırarak azami yükün %70'ine kadar yükleyin ilk 10 saatte bu yükün üzerine çıkmayın.



Şek. 67 Tam gaz ayarı



Şek. 68 Rölantü ayarı



## LDA 75 SERİSİ

LOMBARDINI SPARK

VII-EK

### UYGULAMA SINIRLARI

#### MOTOR ÇIKIŞLARI

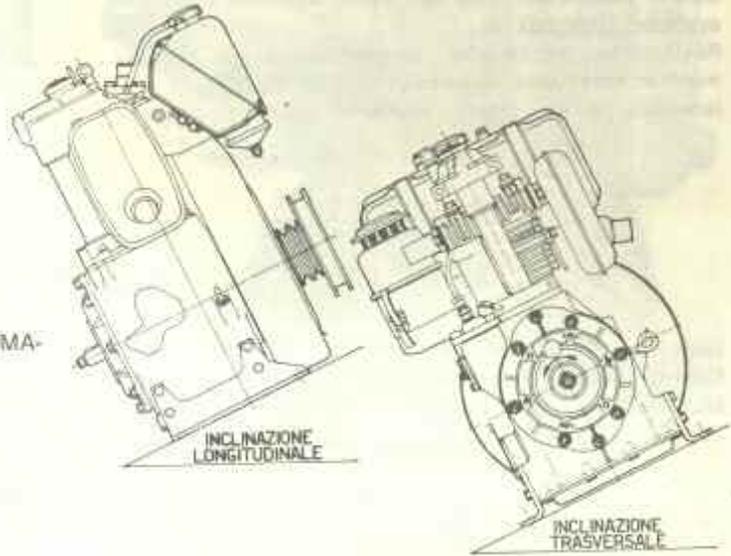
Motorlarda 3 ayrı kuvvet alma çıkışı bulunmaktadır.

- 1) Konik krank bağı (tam güç)
- 2) Volan tarafından.
  - Tam güç için merkezden bağlama
  - 4.5 HP'ne kadar kayışlı bağlama.

BOYLAMASINA  
MEYİL

ENLEMESİNE  
MEYİL

Özel uygulamalar için LOMBARDINI TEKNİK DEPARTMANINA müracaat edin.



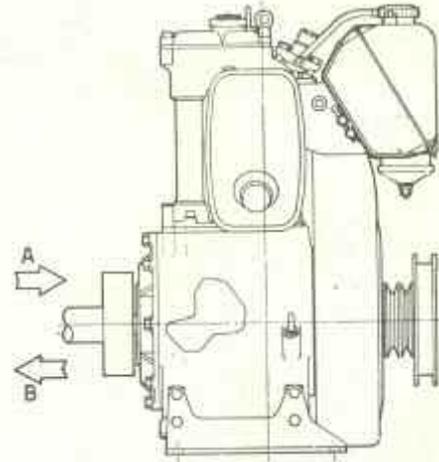
#### AZAMI ÇALIŞMA MEYİLLERİ

Derece olarak:

MEYİL	DAİMİ	ARASIRA
Boylamasına	25°	30°
Enlemesine	30°	35°

#### KRANK MİLİ ÜZERİNDEKİ AZAMI AKSİYAL YÜK

İki yönde aksiyal yük 250 kg. ı geçmemelidir.



#### KRANK MİLİ ÜZERİNDEKİ AZAMI RADYAL YÜK ve Uzaklığı

Kayışlar için

Kuvvet alma tarafı

Çıkıntı

Volan tarafı yükü

Çıkıntı

P1 : 120 Kg.

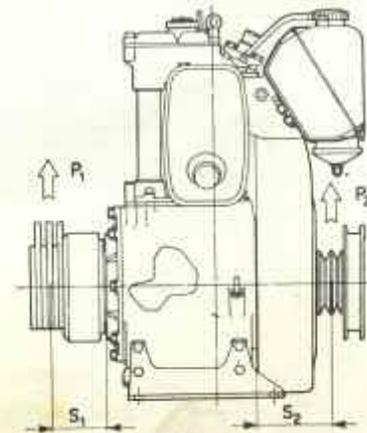
S1 : 82 mm.

P2 : 80 Kg.

S2 : 88 mm.

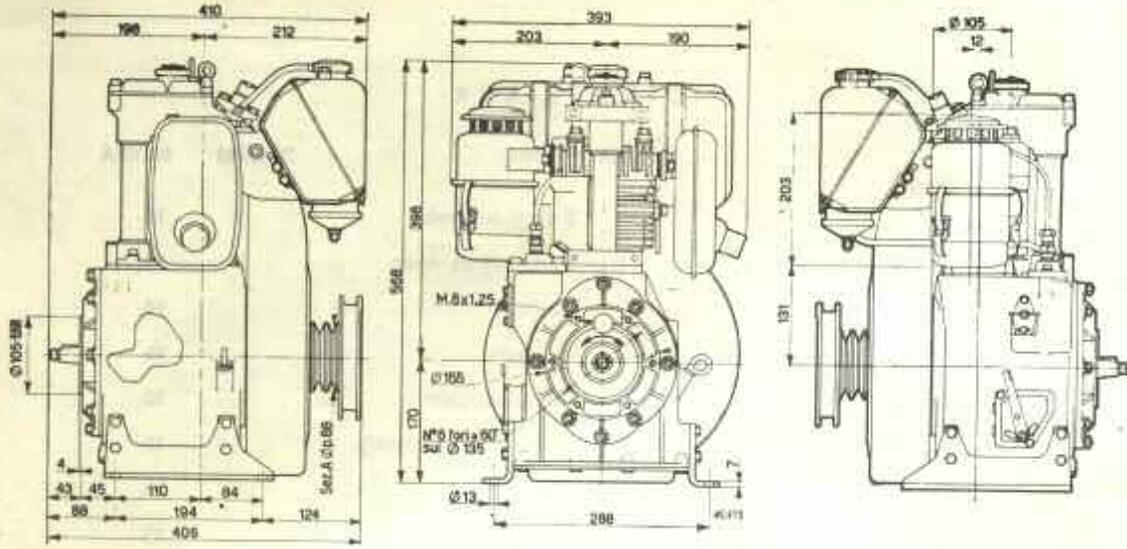
S1 : Kasnak merkezi ile kapak yüzeyi arasında

S2 : Kasnak merkezi ile gövde ön yüzü arasında

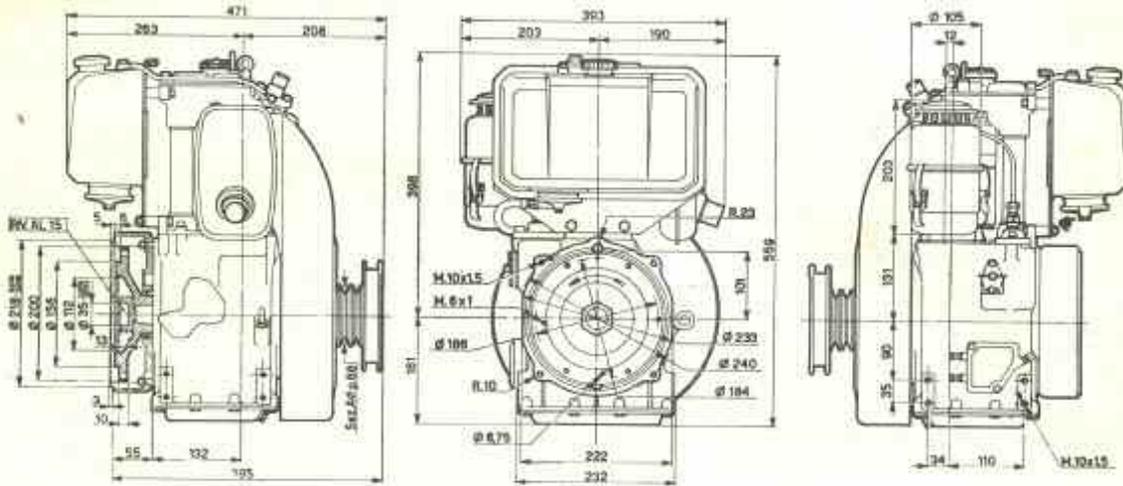




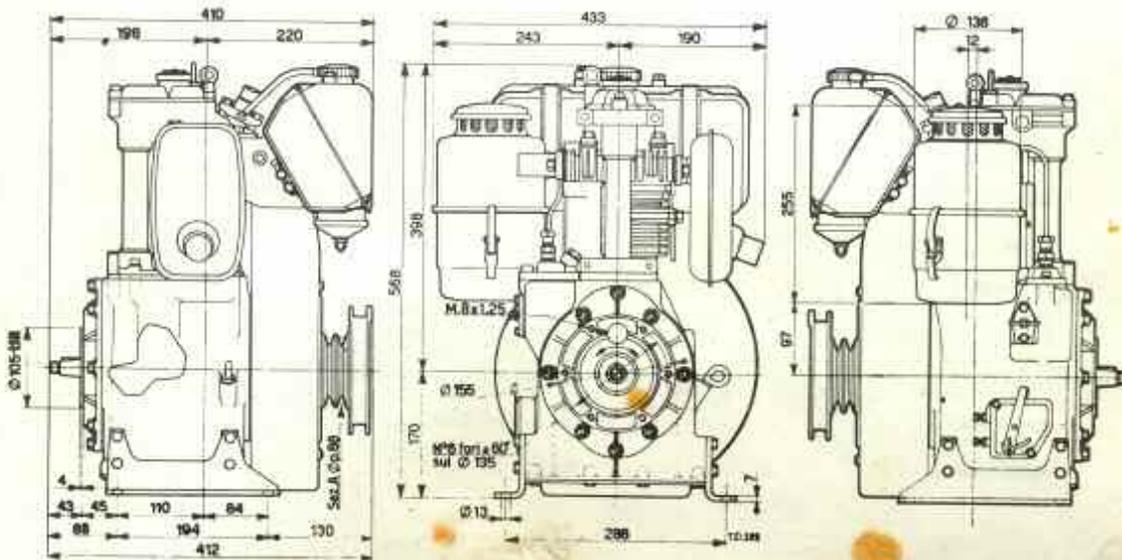
## DIŞ ÖLÇÜLER



LDA 80 - Endüstriyel tip motor



LDA 450 - Otomatik tip motor



LDA 510 - Endüstriyel tip motor

**- İÇİNDEKİLER -**

	<b>BÖLÜM</b>	<b>SAYFA</b>	<b>BÖLÜM</b>	<b>SAYFA</b>
Kesit		2	Tork kontrolü	16
Özellikler	I	3	Montaj ve Ayar.	V 18
Bakım Kuralları	II	4	Giriş	18
İkmal		4	Gövde	18
Sökme kuralları	III	5	Yağ pompası	18
Motorun yerleştirilmesi		5	Krank mill dayanağı	18
Kimlik		5	Krank mill	19
Sökme		5	Enj. pom. Külbütörü	19
Tamir için malumatlar	IV	7	Regülatör	19
Farklı parçalar		7	İkmal - Stop	20
Silindir kafası		7	Ayar	20
Dekompresyon kolu		7	İtçiler	20
Sübaplar - Yataklar - Yuvalar		7	Hava fanı	20
Sübap yayları		8	Piston ve pis. kolu	21
Karter Havalandırma kapağı		8	Silindir	21
İtçiler ve itme çubuğu		8	Kafa	22
Filtreler		9	Dekompresyon tak.	22
Silindir		9	Enjektör pompa	23
Piston ve segmanlar		9	Tork özellikleri	25
Piston pimi ve piston kolu		10	Ayarlama ve test	VI 26
Volan		10	Hareket öncesi kont.	26
Krank mill		10	Boşta çalışma dene.	26
Ekzantrik mill		11	Enjeksiyon pom. ayar.	26
Yağlama devresi		11	" " "	26
Yağ pompası		12	Debi Ayarlanması	27
Enjektör pompa kül. kolu		12	Rodaç	27
Yakıt devresi		13	Ek (uygu. sınır.)	VII 28
Enjektör malzemesi tabelası		13		28
Enjektör pompa kontrolü		14	Motor çıkışı	28
Pompa montajı		14	Azami eğikler	28
Enjektör		15	Azami aksiyal yük	28
Regülatör		16	Azami bükülme yükü	28
İkmal - Stop		16	Dış ölçüler	29

4 Zamanlı, Hava Soğutmalı

Benzinli - Gazlı 3,5 - 12 HP

Diesel 5 - 70 HP

Her türlü uygulama için



## LOMBARDINI MOTORLARI

**FABRİKA**

: ÇELİK MONTAJ TİCARET ve SANAYİ A.Ş. MOTOR FABRİKASI Ankara Asfalt  
Üzeri Soğanlı Köyü karşısı KARTAL TEL. : 53 34 96-53 34 97-53 39 92-53 37 73  
TELG. : ÇELİK MONTAJ-İST. TELEKS: 22 594 Moto TR

**GENEL DİSTRİBÜTÖR**

: ÇELİK MOTOR TİCARET A.Ş. Emirler Sokak No. 3/1 Sirkeci / İSTANBUL  
TEL. : 24 50 06 TELG. : SKODA-İST. TELEKS: 22 564 İAYA TR